Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $6.50 Metams
Užsieniuose $8.00
Brooklyne $7.00
Kopija 5c

LAISVĖ
THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ-LIBERTY
The Only Lithuanian Daily in the Eastern States.
427 Lorimer Street,
Brooklyn 6, N. Y.
Telephone: Stagg 2-3878

No. 281 LAISVĖS ANTRAŠAS: 427 LORIMER STREET Telephone: STagg 2-3878 Brooklyn, N. Y., Pirmadienis, Gruodžio-Dec. 3, 1945 Pavienio Numerio Kaina 5c. Metai XXXV. Dienraščio XXVII.

KRISLAI

Atstovas į Graikiją.
"Spaudos Laisvė."
Wheeleris ir Luce.
Rinkimai Sov. Sąjungoj.
A. Bimbos Laiškas.

Rašo D. M. ŠOLOMSKAS

Tarybų Sąjunga paskyrė Graikijai savo ambasadorium admirolą K. K. Rodionovą. Graikai fašistai labai nusidžiaugė, nes mano, kad Tarybų Sąjunga užgirs jų tvarką. Nieko panašaus. Atstovus prisiėjo turėti ir fašistų Vokietijoj ir Italijoj, bet tas nereiškė, kad Tarybų Sąjungos vadai jau užgyrė tas tvarkas.

★ ★ ★

Reakcininkas Burton K. Wheeler ir vėl piktai burnoja prieš Amerikos talkininkę — Sovietų Sąjungą. Visi jo "argumentai" panašūs į Goebbelso ir Hitlerio "argumentus."

★ ★ ★

New York Times sušuko, kad ir Maskvoj "plečiasi kriminalystės." Sako, kad ten gatvėj matė raitus milicininkus ir tapo areštuoti penki vaikėzai už vagystę.

" Žinoma, kad ir ten ne visi žmonės angelai. Visur atsiranda nenaudėlių.

★ ★ ★

Tarybų Sąjungos spauda sako, kad Amerikos turčių dienraščiai yra labai neteisingi, kada jie sako, būk čia yra spaudos laisvė. Kas iš tos "laisvės," kad laikraščius valdo turčiai. Ir tie laikraščiai visada rašo už turčių reikalus, prieš darbininkus. Kada ir kur turčių spauda užgyrė, nors ir teisingiausį darbininkų streiką?

★ ★ ★

Reakcininkė Clare Luce jau gina ukrainiečius baltagvardiečius ir hitlerininkus. Kalbėdama kongrese, ji niekino Tarybų Ukrainą ir teisino tuos ukrainus — hitlerininkus, kurie pabėgo į Vokietiją. Nors jau Goebbelso neliko, bet jo giesmę gieda Amerikos reakcininkai.

★ ★ ★

Pri turčių spaudos magnatų pridėjo balsą ir Mr. Anthony Eden, reikalaudamas, kad Tarybų Sąjunga suteiktų pilną laisvę turčių spaudos korespondentams.

Jeigu jie tos laisvės ten neturi, tai už tai patys kalti, nes tie korespondentai, vietoj teisingai rašyti, pradeda melus skleisti.

★ ★ ★

Vasario 10, 1946 metais, visoj Tarybų Sąjungoj įvyks rinkimai. Tarybų Lietuvoj bus renkami atstovai į Aukščiausią Tarybą ir į Tautinę Tarybą.

Į pastarąją Lietuva rinks 25 atstovus, kaip ir kitos Tarybų Sąjungos respublikos. Tai tikroji tautinė demokratija. Rusų respublika turi virš 100,000,000 gyventojų ir renka tiek pat, kaip Lietuva, kuri turi apie 3,000,000.

★ ★ ★

Metai eina prie pabaigos. Lietuvių Literatūros Draugijos nariai turėtų jau dabar pradėti mokėti duokles už 1946 metus. Greičiau seni sumoka, daugiau suteikia progų gauti naujų narių ir Centro Komitetui palengvina darbą, nes Šviesos išleidimas ir knygos paruošimas reikalauja pinigų.

★ ★ ★

Gavau laišką nuo Draugijos pirmininko Antano Bimbos. Tarpe kitko, jis rašo:

"Pradėkite Lietuvių Literatūros Draugijos narių duoklių kolektavimą už 1946 metus." Reiškia, mūsų pirmininkas ir kelyj būdamas, galvoja apie Draugiją. Laiškas rašytas iš Helsinkių, Suomijos, lapkr. 6 dieną.

INDONEZŲ SKERDIKAI

Java. — Anglų lėktuvai rakietiniais šoviniais ir bombomis puolė indonezus Semarango uostamiestyj. Jį bombardavo ir anglų karo laivai.

R. Hess Nustojo Lošęs Durnelio Rolę Teisme

Nurnberg. — Rudolph Hess, buvęs Hitlerio įpėdinis, prisipažino kariniam talkininkų teismui, kad jis niekuomet nebuvo nustojęs atminties. Hess sakė, kad jis tiktai "taktiniais sumetimais" nudavė, būk nieko iš praeities negalįs atsiminti.

Praradusio atmintį ir pusgalvio vaidmenį Hess taip pat vaidino, būdamas belaisviu Anglijoje. Jis ten buvo nacių pasiųstas, kad įkalbėtų anglam susitaikyti su Vokietija ir draugė kariauti prieš Sovietų Sąjungą.

Nurnbergo byloje prieš karinius Vokietijos kriminalistus, talkininkų daktarai tyrinėjo Hesso atmintį ir protą bendrai. Jie raportavo, kad Hess nėra pamišėlis, bet girdi, "jis netekęs atminties, bent laikinai, ir todėl negalėtų teisme gintis ir suprasti rodomų smulkmenų iš savo praeities."

Dabar Hess pareiškė: "Aš noriu, kad mane teistumėte kartu su mano draugais ... Aš tik nudaviau, būk atminties nustojęs. Aš prisiimu atsakomybę už viską, ką tik esu padaręs."

Hesso "atminties sugrįžimas" taip nustebino teismo pirmininką Lawrence, kad jis pertraukė bylą. Buvo nustebintas ir Hesso advokatas G. von Rohtscheidtas, kuris sakėsi pirmą kartą išgirdęs, kad Hess atsimena.

ANGLŲ VETERANAM DAUGIAU PRIMOKA, NEGU AMERIKONAM

Washington. — Jungtinių Valstijų kareivis, ištarnavęs trejus metus, tame skaičiuje dvejus metus užjūryje, gauna tiktai iki $300, kaip paleidžiamąjį mokesnį.

Kanadiečiui su tiek pat tarnybos armijoje yra duodama paleidžiamojo mokesnio $661, Naujosios Zelandijos kareiviui $596, Australijos — $375, Anglijos — $383, Pietinės Afrikos — $336.

Kaip Kanada, taip Nauj. Zelandija, Australija ir Piet. Afrika yra Anglijos pusiau - kolonijos.

TARTIS SU SOVIETAIS DĖL ATOM-BOMBŲ

Washington. — General Electric tyrinėjimų direktorius Langmuir užreiškė kongreso komisijai: Amerika ir Anglija turi greit tartis su Sovietais apie atombombas; Sovietai jas turės, po 3 metų, o paskui galės atom-bombomis pralenkt Ameriką, nes Sovietai turi daugiau atominių medžiagų.

Azerbaidžano Tautinio Seimo Rinkimai

Maskva.—Prasidėjo tautinio seimo rinkimai iraniškame Azerbaidžane, kuris rubežiuojasi su sovietine Armenija ir su Sovietų Azerbaidžano Respublika. Rinkimus paruošė Tautinis Azerbaidžano Komitetas.

Trys Amerikonai Tėmytojai Pasiųsti Į Azerbaidžaną

Washington. — Jungtinių Valstijų ambasadorius Wallace Murray Irane pasiuntė tris savo atstovybės narius į Azerbaidžaną, šiaurinę Irano provinciją. Tuos pasiuntinius jis įpareigojo ištirt, ar Sovietų kariuomenė tenai remia azerbaidžaniečius, kurie kovoja, reikalaudami tautinės savivaldybės. Vienas iš ambasadoriaus Murray pasiuntinių, kapitonas Aleksis M. Gagarinas kalba rusiškai.

Sovietų vyriausybė užginčijo įtarimus Irano ambasadoriaus Washingtone, būk sovietinė kariuomenė padedanti Azerbaidžano tautos kovai.

De Gasperi organizuoja Italijos ministeriją.

Sugrįžę į San Francisco, po išbuvimo Japonų belaisvėj nuo Perlų Uosto dienos, tie Prez. Harrison laivo jūrininkai - darbininkai sužinojo, kad American President Lines firma dar nepasiruošus jiems išmokėti algas, bonus ir pramitimo lėšas, kaip buvo įrašyta kontrakte. Jie išėjo į pikietą protestui prieš kompaniją. Firma jiems tuojau davė po $200 rankpinigių ir prižadėjo prie pirmos progos pravesti aprokavimą ir atsiteisti. Darbininkai yra nariais National Maritime Unijos, CIO.

KOMUNISTŲ PARTIJA PAREIŠKĖ, PREZID. TRUMANAS ARDO 3-JŲ DIDŽIŲJŲ VIENYBĘ

New York. — Jungtinių Valstijų Komunistų Partijos sekretoriatas su Wm. Z. Fosteriu pryšakyje praeitą penktadienį išleido pareiškimą, kuriame sako, jog prezidentas Trumanas ardo vienybę tarp trijų didžių talkininkų—Amerikos-Anglijos, iš vienos pusės, ir Sovietų Sąjungos, iš antros. Pareiškimas sako:

"Mūsų valdžia sabotažavo paskutinį Trijų Didžiųjų susitarimą, padarytą Potsdame; jinai net dabar stengiasi pakeisti planus dėlei nacizmo panaikinimo Vokietijoje; ji stengiasi pakeisti ir nutarimą, kuris reikalauja neleisti sunkiajai Vokietijos pramonei atgyti.

"Prezidentas Trumanas jau nemato reikalo Trims Didiesiems sueiti ir tartis. Bet trys mėnesiai praėjo nuo Japonijos pasidavimo, o dar nėra taikos. Amerikos marininkai kišasi į Chiniją. Tolimieji Rytai liepsnoja patrankų ugnies gaisrais, atkreiptais prieš judėjimus nepriklausomybės reikalaujančių tautų. (Dar bus.)

LAISVĖS VAJUS
GAVIMUI NAUJŲ SKAITYTOJŲ

Pilėnas naujais skaitytojais aukštai stovi pirmoje vietoje. Tačiaus Stripeika irgi pluoštais gauna naujų prenumeratų ir vejasi Pilėną. Žukauskienė, kuri ilgokai laikėsi pirmoje vietoj, paslinko žemyn. Bet neilgam laiku, nei ji pareiškė, kad nepasiduos savo kaimynui Stripeikai. Dar visko gali būti su Svinkūniene. Jau kelinta diena nuo jos nieko negavome; veikiausia stambų pluoštą prenumeratų atsiųs vienu kartu.

VAJAUS LENTELĖ

	Punktai
P. Pilėnas, Philadelphia	4488
A. Stripeika-G. Kudirka, Elizabeth	4235
M. Svinkūnienė, Waterbury	3764
K. Žukauskienė, Newark	3690
A. Balčiūnas, Brooklyn	2871
J. Bakšys, Worcester	2386
P. Baranauskas, J. Mockaitis, Bridgeport	1316
W. Brazauskas, F. J. Repšys, Hartford	1324
P. Anderson, Rochester	1163
S. Kuzmickas, Shenandoah	1064

(Tąsa 5-tam pusl.)

Prekiniai Jūrininkai Streikuoja už Jankių Grąžinimą

New York. — CIO prekinių Marininkų Unija paskelbė visuotiną 24 valandų streiką šį pirmadienį prieš tuos laivus, kurie nenaudojami Amerikos kareiviams grąžint iš užjūrių.

Skaičiuojama, jog streikuos daugiau kaip 100,000 jūrininkų, laivų mašinistų, radijo operatorių, laivakrovių ir kitų laivinių darbininkų rytiniuose, vakariniuose ir pietiniuose Jungtinių Valstijų uostuose.

CIO Metalo Kasyklų ir Liejyklų Darbininkų Unijos skyriai Chicagoj ir daugelis kitų unijų įvairiose vietose pareiškė pritarimą jūrininkų streikui dėlei greito jankių grąžinimo namo. Chicagiečiai, kaip ir Marininkų Unija, iškėlė obalsį: Sugrąžint Amerikos kareivius iki Kalėdų!

Joseph Curran, Nacionalės Marininkų Unijos pirmininkas, pareiškė, jog tuzinai laivų be reikalo pervesti privačiam bizniui bei pasismaginimui, o šimtai kitų laivų sustatyti priešplaukose bergždžiai rūdyti.

Cleveland, Ohio. — Užsieninių Karų Veteranų Taryba Cuyahogos apskrityj mušė telegramas prezidentui Trumanui ir šios valstijos senatoriams ir kongresmanams Washingtone, kad nedelsiant būtų namo sugrąžinti veteranai.

Sovietai Atremia Irano Įtarimus Dėl Azerbaidžano

Washington. — Irano ambasadorius Washingtone, Husseinas Ala sakė, kad jo valdžia nepatenkinta Sovietų atsakymais į Irano iškeltus protestus ir kaltinimus.

Sovietų Sąjunga griežtai užginčijo įtarimus, kad Sovietai politiniai, kariniai ar medžiaginiai rėmę Azerbaidžano tautos judėjimą dėlei tautinės savivaldybės.

Maskva atsakydama taip pat užreiškė, jog sovietinė kariuomenė nekliudė Irano armijos siuntimą į Azerbaidžaną.

Teheran. — Sovietų kariuomenė traukiasi iš Irano sostinės Teherano.

Chinų komunistai suėmė 4 Chungkingo valdininkus.

IŠKRIKO DERYBOS TARP FABRIKANTŲ IR UNIJŲ ATSTOVŲ

Washington. — Be pasekmių išsiskirstė fabrikantų ir darbo unijų atstovų konferencija. Vieni nesutiko su kitais dėl bendrų (kolektyvių) derybų tarp darbininkų ir samdytojų; dėl siūlomų įstatymų, paliečiančių unijas ir streikus, ir kitais klausimais. Darbo Federacijos atstovai ir mainierių vadas Lewis sykiu su fabrikantais priešinosi net CIO siūlymui svarstyt uždarbio priedus darbininkams.

CHINŲ KOMUNISTŲ OFENSYVAS SHANTUNGE

Chungking — 200,000 chinų komunistų armija dikčiai pamušė atgal Chiang Kai - sheko tautininkus Shantungo provincijoje. Komunistai, puldami tautininkus, užėmė Hotseh; sumušė japonų pastumdėlius prie Shihkiachwango, maršuoja pirmyn pajūriais ir grėsia Tsingtao gelžkeliui.

Hurley - Imperialistų Balsas, Sako Pravda

Maskva. — Anglijos valdovus sukiršino amerikinis generolas Hurley, kuris, pasitraukdamas iš ambasadoriaus vietos Chinijoj, suriko ir prieš anglų imperializmą. Hurley kalba už Amerikos imperialistus; jie nori užimt Anglijos vietą Azijoj, sako Pravda.

OPA leido pabrangint anglį 65 centais tonui.

Skiriami Išgabenimui iš Švedijos į Sovietų Žinybą, Lietuviai, Latviai ir Estai Paskelbė Bado Streiką; Prašė Siųst Juos pas Amerikonus ir Anglus

Lietuviai, Latviai Ir Estai Hitlerio Veteranai Prašė Amerikos Generolo Pattono Ir Švedų Karaliaus Užtarimo

Stockholm, Šved. — Praeitą penktadienį prasidėjo gabenimas vokiečių ir kitataučių buvusių Hitlerio kareivių iš Švedijos stovyklų į Sovietų užimtą Vokietijos dalį.

167 lietuviai, latviai ir estai, tarnavę nacių kariuomenėje, paskelbė bado streiką, kai Švedija nusprendė juos Sovietams atiduoti. Jie aštuonias dienas badu streikavę, reikalaudami nesiųst jų į sovietinę žinybą, kaip praneša New Yorko Times korespondentas. Jisai sako, badavimas juos taip nusilpnino, kad jie tapo suguldyti ligoninėje, ir jų deportavimas atidėtas.

Tie lietuviai, latviai ir estai, nacių armijos veteranai, šaukėsi amerikinio generolo George S. Pattono; prašė jį pasistengt, kad rusai leistų juos perkelti į amerikonų bei anglų užimtas Vokietijos sritis.

Pirmiau šie naciški pabėgėliai kreipėsi į Švedijos karalių Gustafą. Karalius atsišaukė į premjerą Staliną, kad leistų jiems Švedijoje pasilikti. Sovietų vyriausybė atsakė Švedijos valdžiai, jog tie pabėgėliai turi būti pergabenti pagal karo paliaubų sutartį, ir Sovietai nemato priežasties, kodėl reikėtų keisti sutarties sąlygas.

Lietuviams, latviams ir estams, Vokietijos ex-kareiviams vadovauja tūlas daktaras Eichfuss. Jisai pareiškė, jog šie baltai yra "pasiruošę badauti, iki jų likimas bus (palankiai) išspręstas."

Vokiečiai "Žudėsi," bet Nenusižudė.

Stockholm. — Kai švedų kariuomenė pradėjo imti vokiečius iš internavimo stovyklų išgabenimui į Sovietų užimtą Vokietijos dalį, vokiečiai sukėlė riaušes ir mušėsi su švedų kareiviais. Švedams įveikiant juos, vokiečiai pradėjo "žudytis;" apie 100 jų persipjovė sau rankų riešus, paleisdami kraują, susibadė peiliais, skustuvais bei stiklais, o dar kiti nusidraskė drabužius. Tuom jie tikėjosi išvengti deportavimo į sovietinį Vokietijos ruožą. Nė vienas dėl susižeidimų nemirė, bet tam tikras jų skaičius buvo patalpintas ligoninėje, ir jų išgabenimas atidėtas.

Keturiose Švedijos stovyklose viso buvę apie 2,500 vokiečių ir kitataučių nacių veteranų. Pusė to skaičiaus galėsią būt tuojau išplukdyti sovietiniu garlaiviu Kuban.

Maskva. — Čia serga Irano ambasadorius Harjid Ahy.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.
Every day except Sundays and Holidays
Established April 5, 1911
427 LORIMER ST., BROOKLYN 6, NEW YORK
Tel. STagg 2-8878

President	Jos. Weiss
Secretary Treasurer	D. M. Sholl
Editor	Roy Mizara

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	$6.50
United States, six months	$3.50
Brooklyn, N. Y., per year	$7.00
Brooklyn, N. Y., six months	$3.75
Foreign countries, per year	$8.00
Foreign countries, six months	$4.00
Canada and Brazil, per year	$7.00
Canada and Brazil, six months	$3.75

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Dėl Prezidento Pareiškimo

Spaudos ir radijo atstovams prezidentas Trumanas pareiškė, kad jis nemato reikalo konferencijai tarpe Trumano, Anglijos premjero Attlee ir Tarybų Sąjungos premjero Stalino. Jis sakė pasitikįs Jungtinių Tautų Organizacija, kuri atliksianti tą darbą.

Kaip žinia, Jungtinės Valstijos, Sovietų Sąjunga ir Anglija, vadovaujant Rooseveltui, Stalinui ir Churchillui, apvienijo Jungtines Tautas ir atvedė prie pergalės. Prezidentas sako, kad, karui pasibaigus, nėra reikalingi trijų vadovaujamų šalių pasitarimai, kad toki pasitarimai galėtų tik mažinti Jungtinių Tautų Organizacijos autoritetą.

Betgi šį pareiškimą Trumanas padarė tik po to, kai jis, Anglijos ir Kanados premjerai atlaikė konferenciją Washingtone neva atominės bombos klausime, o tikrumoj ten buvo svarstoma ir kiti klausimai.

Prezidentas pareiškė, kad jis netiki tiems elementams, kurie skleidžia gandus, būk Sovietų Sąjunga nebendradarbiaus Jungtinių Tautų organizacijoj. Tai labai gerai. Visi žinome, kad Sovietų Sąjunga deda labai daug svarbos į Jungtinių Tautų Organizaciją, tik blogumas yra tame, kad kapitalistinės šalys bandą ją paversti įrankiu prieš Tarybų Sąjungą ir kitas liaudies demokratines šalis. Ir tas kapitalistinių šalių blokas, kurio priešakyj yra Jungtinių Valstijų atstovai, grumoja pačios organizacijos gyvybei.

Prezidentas sakė, kad vedamos derybos su Sovietų Sąjunga reikale pakeitimo tūlų Potsdamo Konferencijos punktų, liečiančių valdymą Vokietijos ir Tolimųjų Rytų klausimais.

Kiek žinia, tai Vokietijos reikalais susitarimą trukdo Francijos atstovai, kurie nedalyvavo Potsdamo Konferencijoj, o Tolimųjų Rytų klausime — Jungtinių Valstijų užsispyrimas, kad jos pačios viešpatautų Japonijoj.

Dabartiniu laiku didžiausią taikai pavojų sudaro, tai Amerikos politika Japonijoj ir karinė intervencija į Chinijos vidaus reikalus. Jeigu tais klausimais Washingtonas politiką pakeis, tai sudarys prielankesnes sąlygas Jungtinių Tautų Organizacijai veikti. Jeigu ne, tai kabos pavojus ir jos gyvybei.

Sovietų Administratyviai Pakeitimai

Tarybų Sąjungoj rinkimai į parlamentą — Aukščiausią Tarybą ir Tautų Tarybą — įvyks vasario 10 d., 1946 metais. Į Aukščiausią Tarybą bus renkama vienas atstovas nuo kiekvienų 300,000 gyventojų skaičiaus, bendrai 656 atstovai, į Tautinę Tarybą bus renkama 631 atstovas, po 25 atstovus nuo kiekvienos sąjunginės respublikos, — kaip Lietuva, Latvija, Ukraina ir kitos — po 11 atstovų nuo autonominių respublikų; po 5 nuo autonominių rajonų, ir po vieną nuo tautinių distriktų.

Buvusios autonominės respublikos Vokiečių, Krymo, Kalmukų, Čečen-Ingušų ir Karačajevo rajonas įskaitomi į kitas respublikas arba rajonus. Buvusi Rytų Prūsija ir Pečengos sritys renka atstovus skyrium. Ar šis administratyvis padalinimas yra tik rinkimų laiku, ar jis pasiliks ant toliau, paaiškės vėliau.

Jugoslavija Paskelbta Respublika

Susirinko Jugoslavijos Konstitucinis Seimas, kurio delegatus piliečiai nesenai išrinko. Jis paskelbė, kad *nuo dabar Jugoslavija yra liaudies respublika ir vadinsis Jugoslavijos Federatyvė Liaudies Respublika, kurioj visos pietų slavų tautos bus lygios.* Respublikos sostinė bus Belgradas.

Karageorgijevičių dinastija šiuo paskelbimu pašalinta ir jai atimamos teisės prie buvusio sosto. Liaudis pasmerkė buvusį karalių Petrą Antrąjį už tai, kad, kuomet Hitleris okupavo Jugoslaviją, tai jis nerado drąsos ir noro kovoti, bet pabėgo į užsienį ir ten susijungė su liaudies priešais. Buvęs karalius Petras, užuot padėti liaudžiai kovoj, tai nuo 1941 metų tik kenkė, dėdamasis su reakcija, kad išgelbėti savo sostą.

Žinoma, Londone sėdįs buvęs karalius Petras nesutinka su Seimo nuosprendžiu ir skelbia, būk jis ir toliau esąs Jugoslavijos "karalius." Bet kas su juo skaitysis? Liaudies valia paskelbta respublika ir ji tokia pasiliks. Galimas daiktas, kad karalius ir užsienio reakcija bandys kliudyti respublikos darbams, bet jie sutiks liaudies atsparą.

Misijonierius Pasmerkė Kišimąsi į Chinijos Reikalus

New York Times lapkr. 29 d. išspausdino misijonieriaus J. Spencer Kennard Jr. laišką, kuris 21-nus metus išbuvo Chinijoj ir Japonijoj ir gerai žino ten padėtį. Tarpe kitko, jis sako:

"Jungtinių Valstijų Valstybės Departmento klaidos pasėjo Chinijoj trečio pasaulinio karo sėklą... Ir neveltui mūsų karo departmentas laiko užslėpęs 50,000,000 blanketų ir milžiniškus sandėlius ginklų ir amunicijos...

"Iš mano patyrimų Tolimuose Rytuos tik viena išvada gali būti iš mūsų valdžios dabartinės politikos, kuri remia Chinijos tautininkus, tai tą: ji apvienys Chinijos žmones rėmimui komunistų... Panaši padėtis apvienijo Rusijos žmones paramai komunistų 1918-1920 metais. Ir tada pasirodymas ant Rusijos žemės Japonijos, Amerikos ir dar tuzino kitų šalių kareivių sujungė ir apvienijo Rusijos žmones kovai, kad išvijus iš savo žemės užsieniečius ir rusus, jų talkininkus. O apvienyta liaudis yra daug galingesnė, negu bent kokios militarinės kombinacijos. Ir tas atsitiks Chinijoj...

"Rusija laikosi visai skirtingos politikos, rodydama savo draugiškumą Chinijos žmonėms, jų tautos siekiniams. Šis tai yra griežtas skirtumas tarpe Sovietų ir mūsų politikos. Mūsų vyriausybės kišimasis į Chinijos reikalus, kaip tik prilygsta Anglijos veikimui Indonezijoj...

"Chinijos žmonės negreitai pamirš faktus, kad Amerikos marinai petys petin su Japonijos pulkais ir chinais Japonijos kvislingais veikia ir apsaugo svarbiuosius punktus. Ir tokis mūsų elgėsis bus galingiausia jėga, kuri apvienys Chinijos žmones su komunistais į anti-imperialistines armijas."

Taigi, Washingtono intervencijos politika Chinijoj susilaukė kritikos iš visų sluogsnių. Reikalauja mūsų armiją atšaukti iš Chinijos kongresmanai, senatoriai, organizuoti darbininkai, profesoriai ir visi, kuriems laisvė brangi, kurie nori išvengti trečio pasaulinio karo.

Kaip Bus Su "Globojamaisiais" Kraštais?

Tautų Sąjunga buvo suteikusi mandatus Anglijai, Francijai, Japonijai, Italijai ir kitiems savo nariams "globoti" tam tikrus kraštus. Tautų Sąjunga negarbingai mirė. Antras Pasaulinis Karas pakeitė pasaulyj padėtį. Naujai suorganizuota Jungtinių Tautų Organizacija taikai palaikyti turi taip pat tarybą globojimui arba "trusteeship council."

Dabar eina posėdžiai Jungtinių Tautų Organizacijos Londone. Anglija ir Jungt. Valstijos, kurios nuolatos remia jos politiką, nori atidėti rinkimą pastovios tarybos narių, — išrinkti tik laikiną. Mat, nenori buvusias "globojamas" šalis arba šalis, dėl kurių globojimo kyla klausimai, perduoti pastoviai tarybai.

Sovietų Sąjungos atstovas Andrius A. Gromyko stoja už tai, kad tuojau būtų išrinkta pastovios tarybos nariai. Jis stato klausimą: ką mano daryti su tais plotais, kuriuos iki šiol, pagal Tautų Sąjungos mandatą, tam tikros šalys "globojo."

Jeigu Sovietų Sąjungos pasiūlymas būtų priimtas, — o jis atitinka Jungt. Tautų Organizacijos Konstitucijai, — tai į globojimo tarybą galėtų atsišaukti Indonezijos, Indo-Chinijos, bei Palestinos žmonės ir ten būtų galima išvengti kraujo praliejimo. Bet imperialistinėms valstybėms tas nepatinka, nes jos ginklo pagalba nori pavergti tas šalis ir laikyti, kaipo savo "šventą" nuosavybę.

Su Mažiau Darbininkų Daugiau Pagaminama Produktų

Neseniai National Bureau of Economic Research atspausdino savo tyrinėjimą apie tai, ant kiek darbininkų našumas pakilo darbe šioj šaly, palyginus su darbininkų darbo našumu 40 metų atgal. Labai didelis žingsnis padaryta toj srity. Gamybos įrankiai labai augštai išsivystė per tą laiką, ir tas žymiai paspartino produktų pagaminimą.

To biuro tyrinėjimas parodo, kad tarp 1899 ir 1939 metų visa gamyba Amerikoj padidėjo ant 200 nuošimčių, kuomet darbininkų skaičius per tą laiką padidėjo tik ant 75 nuošimčių. Tas reiškia, kad 1939 metais su daug mažesniu skaičiumi darbininkų buvo galima tiek pagaminti produktų, kiek buvo pagaminta 40 metų atgal.

Agrikultūroj, manufaktūroj ir visuomeninio aptarnavimo įmonėse su apie pusiau mažesniu skaičiumi darbininkų pagaminama tiek, kiek prieš 40 metų, o kasyklose su mažiau kaip pusė darbininkų. Vidutiniai tose pramonėse ant produkto vieneto darbininkų skaičius sumažinta iki 58 nuošimčių. Tas reiškia, jeigu 40 metų atgal pagaminimui tam tikro kiekio produktų tose pramonėse reikėjo 100 darbininkų, tai 1939 metais tokį pat kiekį produktų jau buvo galima pagaminti tik su 42 darbininkais.

Beveik tą patį galima pasakyti ir apie kitas pramones.

Bet nuo 1939 metų gamybos įrankiai dar labiau ištobulinta. Karas daug prie to prisidėjo. Karo metu išrasta daug įvairių būdų, kaip gamybą paspartinti, kaip su mažesniu skaičiumi darbininkų pagaminti daugiau daiktų.

Štai neseniai General Tire ir Rubber Kompanija pranešė, kad ji jau turi automatišką mašiną, kuri gali pagaminti pasažieriniams automobiliams "tajarus" žymiai padidintu greitumu: gali pagaminti po vieną "tajarą" kas dvi minutos. Kompanija turi penkias tokias mašinas Akrone ir planuoja daugiau jų įsigyti.

Ta mašina, operuojama keturiomis šešių valandų pakaitomis, gali pagaminti 720 "tajarų" bėgy 24 valandų periodo, arba penkis kartus daugiau, negu pagaminama taip vadinama rankų metoda.

Tai vienas iš daugelio pavyzdžių.

Automobilių Darbininkų Unija nurodo, kad abelnai automobilių pramonė dabar gali daugiau pagaminti su tokiu pat skaičium darbininkų, negu pirma karo, ir kad dėl to pakeliant algas darbininkams nėra reikalo pakelti kainas ant automobilių. *J. S.*

Šypsenos

"Padaryk mums malonumą, pone Pliki, neprašyk ponios Onos po vakarienės paskambinti ką nors pianinu, ji nepakenčiamai skambina," prašo Plaukius savo bičiulį svečiuodamasis.

"Nėra jokio pavojaus: mes neturime pianino," ramina bičiulį Plikis.

"Visvien ne, ji tuoj savo gali pristatydinti," skundžiasi Plaukius.

"Na, kaip tau sekasi su naujuoju bitynu?"

"Labai gerai! Medaus nors dar nekopiau, bet bitės jau du mano kreditorius įgėlė!"

Rezoliucijos, Priimtos Antrąjame Dem. Liet. Suvažiavime Pittsburghe

REZOLIUCIJA REKONVERSIJOS KLAUSIMU

Antrasis Demokratinių Amerikos Lietuvių Suvažiavimas, įvykęs lapkričio 23 ir 24 dienomis, Pittsburgh, Pa., priėmė sekamą rezoliuciją prez. Trumano rekonversijos programos klausimu:

Tuo metu, kai demokratinės jėgos galutinai sumušė fašistinės Ašies jėgas visuose karo frontuose, prez. Trumanas pareiškė, kad dabar, laimingai karą baigę, mes susiduriame su naujomis ir svarbiomis pokarinio persiorganizavimo problemomis, kurios tenka visiems Amerikos žmonėms bendrai išrišti, kad sekmingai pereiti iš karinės gamybos į civilinę.

Tuo tikslu prezidentas rugsėjo 6 d. patiekė Kongresui rekonversijos programą, kuri pravesta gyveniman galėtų žymiai padėti Amerikos žmonėms lengviau ir greičiau pergyventi rekonversijos laikotarpį. Dėja, toji programa ir šiandien tebėra nepravesta gyveniman. Reakcionieriai jai kelią pastojo. Kongresas ir taipgi pati Trumano administracija pasidavė didžiųjų korporacijų spaudimui, nekovojo už tos programos gyveniman pravedimą.

Pokarinės rekonversijos laikotarpis todėl dabar sudaro keblią padėtį, ypač darbo žmonėms. Bedarbių skaičius kas kart didėja, o pragyvenimo reikmenų kainos nuolat kyla, dėlto plačiųjų masių gyvenimas sunkėja. O imperialistai provokuoja naują pasaulinį karą.

Demokratinių Lietuvių Suvažiavimas smerkia demokratijai žalingas reakcionierių pastangas įvest šį kraštą į Hooverio laikų padėtį. Reikšdamas didelės amerikiečių lietuvių daugumos pageidavimus, Suvažiavimas reikalauja Kongreso ir Trumano administracijos rimtai susirūpinti blogėjančia krašto padėtimi, pasisakyti už sekamus rekonversijai naudingus pasiulymus:

1. Tuojaus pakelti darbininkų algas nors 30%, nepakeliant produktų kainų; priimti sen. Pepperio 65 centų į valandą minimum algų bilių.
2. Bedarbiams užtikrinti $25 į savaitę ir per 26 savaites per metus.
3. Priimti Murray-Patnam bilių, kad užtikrinti pastovius darbus visiems.
4. Palaikyti Fair Employment Practices bilių, kad panaikinti rasinę ar tautinę bei religinę diskriminaciją darbuose.
5. Pravesti plačią viešųjų darbų programą; išdirbti planą juo greičiau nugriauti lušnynus ir jų vieton pastatyti bent 15 milionų naujų namų, taipgi statyti daug naujų mokyklų, ligoninių ir kitų visuomenės įstaigų.
6. Žymiai numažinti taksus darbininkams, mažiesiems farmeriams ir mažiesiems biznieriams, o korporacijom skirti didesnę taksų dalį, negu dabar skiriama.
7. Pagreitinti iš užsienio parvežimą ir namo paleidimą mūsų kareivių; karo veteranus aprūpinti pastoviais darbais, mokykla, ligoninėmis, medikališku aptarnavimu, apdrauda, paskolomis.
8. Mokslinius išradimus panaudoti visuomenės gerovei, o ne tik turčių naudai.
9. Pakeisti atominės bombos politiką; gerinti santykius su Tarybų Sąjunga; sudaryti galimybes plačiai prekybai su visomis Jungtinėmis Tautomis.

Suvažiavimas kviečia lietuvius reikalauti savo kongresmanų, senatorių ir Trumano administracijos padaryti įstatymais visus liaudžiai naudingus rekonversijos programos pasiūlymus.

Nutarta šią rezoliuciją pasiųsti kongresmanams, senatoriams, mūsų krašto administracijai ir spaudai.

REZOLIUCIJA KINIJOS KLAUSIMU

Kadangi mūsų armija Kinijoj padeda nacionalistų (gen. Chiang Kai-sheko) armijai kariauti prieš Liaudies (komunistų) armiją; ir

Kadangi, tai ardo Kiniją, kenkia įsikurti demokratinei valdžiai toj šalyj, taipgi puldo kinų pasitikėjimą Amerika, ir

Kadangi, tokis elgesys žalingas Jungt. Tautų vienybei, taipgi gali pabloginti Amerikos santykius su Tarybų Sąjunga;

Delto Antrasis Amerikos Demokratinių Lietuvių Suvažiavimas, lapkričio 24, 1945, Lietuvių Piliečių salėje, 1723 Jane Street, Pittsburgh, Pa., reikalauja atšaukti mūsų armiją iš Kinijos ir ragina mūsų vyriausybę neteikti nacionalistų valdžiai jokios paramos.

Mes taipgi raginame Washingtono vyriausybę akstinti nacionalistų valdžią prie vienybės su demokratinėmis partijomis Kinijos apvienijimui ir demokratinės valdžios įsteigimui.

REZOLIUCIJA ŽADEIKIO KLAUSIMU

At the Third Session of the Second National Convention of Democratic Lithuanian Americans representing 160,000 organized Americans of Lithuanian descent in the United States, held on the 23rd and 24th days of November, 1945, at the Lithuanian Citizens Club Hall, 1723 Jane Street, Pittsburgh, Pennsylvania, the following resolution was, upon motion being duly made and seconded, unanimously adopted:

WHEREAS in July 1940 the people of Lithuania deposed their undemocratic fascist government headed by its then president Antanas Smetona, who, together with his functionaries, fled to Nazi Germany for protection; and

WHEREAS the authorized representative in the United States of the Smetona regime was, and still is, Mr. Povilas Zadeikis and his diplomatic and consular staffs troughout the country; and

WHEREAS Mr. Zadeikis is the spearhead of all those forces in the United States that are seeking to restore the old fascist system in Lithuania, and that are disseminating doctrines of disunity and hatred against our gallant allies in the past war; and

WHEREAS the United States Government still continues to recognize Mr. Zadeikis as the legal representative of Lithuania; and

WHEREAS such continued recognition is in effect a refusal upon the United States Government to recognize the sovereign right of the Lithuanian people to have a government of their own choice, and is therefore a violation of the principles of self determination for which the past war was fought;

NOW, THEREFORE, BE IT

RESOLVED that the Second National Convention of Democratic Lithuanian Americans hereby expresses its vigorous protest against the unjustified continuance of recognition by the United States of Mr. Povilas Zadeikis as the authorized representative of Lithuania; and be it

FURTHER RESOLVED that the Second National Convention of Democratic Lithuanian Americans hereby respectfully requests the Department of State of the United States to heed the will of the majority of the people of Lithuania by withdrawing its recognition, both de jure and de facto, of Mr. Povilas Zadeikis, and by ordering that all the diplomatic and consular offices in the United States functioning under the direction of Mr. Zadeikis be closed; and be it

FURTHER RESOLVED that a copy of this resolution, signed by the President and Secretary of the Second National Convention of Democratic Lithuanian Americans be sent to Hon. James F. Byrnes, the Secretary of State of the United States.

UŽ KOVĄ FAŠIZMUI; UŽ DEMOKRATINIŲ LIETUVIŲ VIENYBĘ!

Karas prieš fašizmą (mūšių frontuose) pasibaigė — ir visi mes lengviau atsidusom. Bet fašizmas tebėra nesunaikintas. Pikta fašistinė sėkla tebėra išsisklaidžiusi visais pašaliais. Visokie fašistiniai gaivalai pirma buvo kiek aprimę. Dabar jie ima atsigriebti ir akiplėšiškai skleidžia savo klastingą propagandą.

Taip Jungtinėse Valstijose, taip Kanadoj, taip Pietų Amerikoj tarpe lietuvių tebėra fašistinių elementų, smetoninininkų, tautos priešų, kurie, veidmainiškai dangstydamies "demokratiniais" obalsiais, visaip trukdo darbus ir pastangas demokratiją ir taiką mylinčių žmonių. Jie norėtų sugrąžint Lietuvon neapkenčiamąjį jos liaudžiai jau seniai nuverstąjį smetoniškąjį režimą. Jie plūsta ir niekina mūsų didžiąją talkininkę Tarybų Sąjungą, šmeižia Tarybų Lietuvos vyriausybę, sistematiškai sėja nesantaikos piktus grūdus tarpe Amerikos lietuvių, trukdo Lietuvos šelpimo darbą.

(Bus daugiau)

IVAIRŪMŲ PUSLAPIS

KADA PRADĖS GAMINTI ATOMINĘ JĖGĄ ŽMONĖMS NAUDOTI?

— Ar jau galima būtų skylančiais atomais iš uraniumo num. 235 arba iš plutoniumo gabaliuko apšildyti sau namus vietoj anglies? Ar galima būtų iš tokios medžiagos gabaliuko gauti šviesos privačiams namams?

— Dar ne tuojau bus tatai padaryta, — atsakė į tuos klausimus profesorius Oppenheimer, vyriausias atominės bombos išradimo inžinierius. Kiek atomų branduolių skaldymas iki šiol išvystytas, tai dar reikia didoko gabalo uraniumo 235 arba plutoniumo, norint gauti gana karščio, šviesos bei varomosios jėgos, pastebėjo prof. Oppenheimer. O tų medžiagų vis permažai pagaminama ir jos tebėra labai brangios.

Oppenheimer ir kitas žymus atominis mokslininkas prof. Arthuras H. Compton sako, reikėtų įrengimų, sveriančių bent 50 tonų, kad galėtume praktiniai naudot atomų skylimo karštį namams apšildyti bei apšviesti ir fabrikų mašinoms varyti. Atominės jėgos dirbykla galėtų būti įtaisyta laive, gana toli nuo kranto ir tinkamais būdais perleidžiama į gyvenamus namus ir fabrikus. Toliau gal bus išrasta, kaip mažus atominių medžiagų kiekius pavartot vietoj anglies, žibalo ar elektros.

Vienas svaras uraniumo arba plutoniumo atomų gali duoti tiek karščio jėgos, kaip 10 tūkstančių tonų anglies arba 5 tūkstančiai tonų gazolino, jeigu tie atomai visi būtų suskaldyti.

Laivuose patariama steigti atomines dirbyklas todėl, kad atomam beskylant, plačiai plinta pavojingi atominiai nuodai.

Kodėl Nedirbama Atominė Jėga Žmonėms?

Dar nėra Amerikoje nė vienos dirbyklos, kuri gamintų atominę jėgą civiliam naudojimui. Dirbama tik daugiau atom-bombų.

Kodėl iki šiol nepastatyta jokio atominės jėgos fabriko tarnauti paprastiem žmonių reikalam? Todėl, kad mes buvome užsiėmę karu, atsako prof. Comptonas. Be to, turim gana elektros jėgos, priduria jis.

Dėl Atom-Bombos Nukentėjo Atominis Mokslas

Karas sutrukdė atomų jėgos pritaikymą gyventojų naudai. Dar daugiau. Karas pakenkė gilesniems moksliniams atomų tyrinėjimams. Pradėjus Amerikos valdžiai planuot atominių bombų dirbimą, nuo 1940 metų pavasario buvo įvesta cenzūra toje srityje, sustabdyta privačiai atomų jėgos tyrinėjimai ir uždrausta spausdinti raštus apie naujesnius atominius atradimus. Nuo to laiko nieko svarbaus neatrasta kas liečia branduolinį atomų mokslą, pareiškė profesorius Oppenheimer: "Mes tik plėšriai, brutališkai išnaudojome tą patį, pirmiau įgytą žinojimą", gamindami atominę bombą.

Oficialiame Amerikos valdžios raporte apie atominę jėgą karo tikslams rašo prof. H. D. Smyth:

"Žvelgiant atgal į 1940 metus, mes matome, jog tada buvo jau visos reikalingos žinios rimtai imtis atominių bombų dirbimo klausimą spręsti ir atomų jėgą kontroliuoti."

Koks Būtų Atominės Jėgos Fabrikas

Jei norima bent kiek suprasti apie atominės jėgos dirbyklą, būtinai reikia prisiminti medžiagas, iš kurių tokia jėga būtų galima išvystyti. Pamatinė tam medžiaga yra gamtinis elementas, uraniumo metalas ir naujas, dirbtinis elementas plutoniumas, kurio dar niekur gamtoj neužtikta.

Uraniumas ne vienodas. Dvi svarbiausios jo rūšys yra uraniumas 235 ir uraniumas 238. Trumpai juos vadinsime U-235 ir U-238. Gamtiniai jiedu yra vienas mišinyje — 93 dalys tingiojo uraniumo 238 ir tik 7 dalys smarkiojo, bombinio uraniumo 235.

Išskirti p a g e i daujamą smarkųjį U235 iš daugumos mišinio yra labai painus, lėtas darbas, kol ištraukiama bent maži kiekiai veikliojo 235 uraniumo.

Atrasta, k a d bendras U-238 ir U-235 mišinys greičiau galima pakeist į plutoniumą. O plutoniumas yra lygiai smarki atominė medžiaga, kaip ir uraniumas 235.

Tas pakeitimas šitaip padaromas. Padirba iš grafito plytas ir sumūrija iš jų tam tikrą krosnį. Palieka krosnyje skyles tinkamose vietose ir sudeda metalinio uraniumo mišinio gabalus į tas skyles. Vienas uraniumo gabalas neturi susisiekti su kitu. Grafito pertvarai atskiria gabalus.

Kada grosnis gatavas ir U-238 ir U-235 mišinio gabalai sudėti į savo vietas, tuomet leidžiama į krosnį neutronai, tai yra elektriniai "bepusiškos", "neutralės" atomų dalelės, kurios neišduoda nei teigiamosios (pliusinės) nei neigiamosios (minusinės) elektros.

Šie neutronai pradeda skaldyti uraniumą 235, kurio yra mišinyje. Jo atomai skildami leidžia savo neutronus. Neutronai puola ir U-238 atomus, bet tik retai kurį jo atomą suskaldo. Uraniumo 238 atomas paprastai pasisavina, sau prijungia pataikiusį į jį neutroną. Nuo prijungto svetimo neutrono pradeda keistis pats U-238 atomas ir per kelias atmainas pasikeičia į naują elementą, plutoniumą. Atominis plutoniumo numeris yra 94, o atominis jo svoris 239, reiškia, dviem protonais ir vienu neutronu daugiau už uraniumą 238. Protonais vadinama atomo branduolio dalelės su teigiamąja (pliusine) elektra.

Sykį atominiai užkurtas, tas grafito ir uraniumo krosnis jau pats veikia — neutronai keičia tinguįį uraniumą 238 į atominiai veikliųjį plutoniumą.

Kuomet tam tikra dalis uraniumo 238 jau paversta į plutoniumą, tai metalo gabalai išimami iš krosnies. Kadangi plutoniumas yra skirtingas nuo uraniumo cheminis elementas, tai cheminiais būdais, tam tikrais skiediniais nuima pluotoniumą nuo likusio uraniumo 238.

(Kokiais atominiais vyksmais uraniumas 238 virsta plutoniumu, apie tai teks kitą kartą smulkmeningiau pakalbėti.)

Kam Reikalingas Grafitas?

Skaitytojas, be abejo, statė sau klausimą: Kam reikia to grafito krosnies? Kodėl nesukraunama vien tik uraniumas ir tiesiog į jį nepaleidžiama neutronai, kol U-235 atomai skildami patys pagamins įvalias neutronų?

Grafitu aptverti mišraus uraniumo gabalus reikia tam, kad grafitas apstabdytų neutronų greitumą. Nes greitieji neutronai tik retai kada paliečia atomą. Grafitas mažina neutronų greitį. Per grafitą eidami, greitieji neutronai tampa lėtaisiais, tiksliausiais neutronais. Tiktai lėtaisiai neutronais tegalima praktiniai gaminti medžiaga atom bombai ar civiliam vartojimui.

Panašiai turėtų būti uraniumas keičiamas į plutoniumą ir fabrikuose, kurie dirbtų žmonėms atominę šilumą, šviesą ir fabrikams varomąją jėgą. Ta jėga būtų suvaldyta ir pažabota tam tikromis priemonėmis, kad nesprogtų kaip bomba.

Suprantama, kad visų visų pirma atominė jėga būtų vartojama garui dirbti, kuris suktų fabrikų mašinas, gamintų elektrą ir šildytų namus. Iki atomų skilimo karštį galima būtų bent tokiam darbui panaudot, tai dar praeitų apie 10 metų, kaip spėja dauguma mokslininkų.

Kai neutronai uraniumografito krosnyje vienus atomus skaldo, o su kitais jungiasi (gamindami plutoniumą), iš to išsivysto didžiulis karštis; aplinkui plinta pavojingi gamma spinduliai, landesni už X-spindulius; iš uraniumo atomų dulkelių susidaro dar 30 kitų elementų. Šių elementų dauguma yra nepastovūs ir ore savaime keičiasi į skirtingus elementus. Tatai vadinama radijiniais vyksmais.

Taip veikdami, tie ištrūkę iš krosnies šalutiniai uraniumo produktai apkrečia žemę, orą, augalus ir visus daiktus, o daiktų atomai dėl to taipgi pradeda dalinai irti. Tatai apnuodytų plačią sritį, jeigu nebūtų įrengti apsaugos prietaisai. Pavyzdžiui, kada buvo išsprogdinta pirmutinė bandomoji atom-bomba New Mexico valstijoj, tai atominiais jos nuodais liko apkrėsti javai laukuose už šimtų ir daugiau kaip tūkstančio mylių — iro kai kurie atomai javų šiaudų ir grūdų. Vėjai plačiai išnešiojo atominius bombos sprogimo nuodus.

Kur krosnis be ugnies perdirba uraniumą ir plutoniumą, niekas nedrįsta arti prieiti. Prisiartinimas gręstų mirčia arba nepagydomu sužalojimu. Taigi dirbyklos, gaminančios plutoniumą atominėms bomboms, yra apvestos kelių pėdų storio geležies bei cemento sienomis, ir visi reikalingi darbai atliekami tam tikrais prietaisais iš tolo, bestovint žmonėms už apsaugos sienų.

Vienur plutoniumo krosnys vėdinama oro traukimu, kitur automatiškai pumpuojamu iš upės vandeniu. Grįžtas atgal į upę vanduo užteršia ją veikliomis atominėmis dalelėmis ir jų spinduliais. Tos dalelės ir jų spinduliai žalingai veikia ore ir vandenyje per ištisas savaites.

Iš to matome, kokių didelių apsaugų reikėtų fabrikui, kuris dirbtų atominę jėgą plačiam visuomenės naudojimui. Tos apsaugos dar negana ištobulintos.

Suprantama, jog toliau bus išrasta geresnių ir saugesnių būdų atominei jėgai gaminti ir naudoti.

N. M.

Nuremberg teismabutyje, Vokietijoj, tie karo kriminalistai laukia nuosprendžio, kuris, tikimasi, paskirs jiems atitinkamą bausmę už jų papildytas aršiausias kriminalybes prieš civilizuotą žmoniją. Iš kairės, pirmoj: Hermann Goering, Rudolph Hess, Joachim Von Ribbentrop, Wilhelm Keitel. Antroje: Karl Doenitz, Erick Raeder, Baldur Von Shirach ir Fritz Saukle.

MOKSLININKAI IR PASKAITOS PUBLIKAI

Anglijoj tarp mokslo vyrų nuo seniai įsigyvenęs paprotys, kad jie duoda viešas paskaitas apie savo ar kitų mokslininkų a t r a d i mus. Viešomis paskaitomis buvo pasižymėję toki anglų mokslo vyrai, kaip fizikas Faraday, chemikas išradėjas Sir Humphrey Davy; evoliucijos (augalų ir gyvių išsivystymo) mokslininkas Huxley ir daug kitų.

Sovietų Sąjungos mokslininkai savo žinojimu ir atradimais taip pat dalinasi su eiliniais piliečiais. Į jų paskaitas susirenka tūkstančiai žmonių, nors publikai žinoma, jog bus dėstomi toki kieti dalykai, kaip atomų sudėtis ir naujieji atradimai kalkulyje, sunkiojoje aukštosios matematikos (skaičiavimo mokslo) srityje.

Ne visi ir ne viską tose paskaitose supranta, tačiau kiekvienas įgyja bendro žinojimo. Kas pamato, ko jis nežino, taip pat svarbu. Jis gali mėgint sužinoti. O kiekvienam protiniai sveikam žmogui mokslas prieinamas, jei ne mokykloje, tai knygose. Norint studijuoti visai nepažįstamą mokslo šaką, beje, nesunku gauti pradinių nurodymų iš žinančiųjų.

Viešos paskaitos tarnauja ir duodantiems jas mokslininkams. Eidami į publiką, jie patiria, kur jų aiškinimai nėra gana aiškūs žmonėms. Taigi patys mokslininkai turi išmokti kuo aiškiausiai kalbėti ir vaizdingų pavyzdžių patiekti, kad jų kalbos-paskaitos būtų dauguomenei suprantamos.

Kuomet mokslininkas, pagaliaus, išleidžia iš tokių savo paskaitų knygą, panaudodamas p a t y r i mus publikoje, tai knyga žmonėms artimesnė ir suprantamesnė. Sovietų Sąjungoje ir Anglijoje išleidžiama gana daug tokių mokslinių knygų, iš paskaitų sudarytų.

Amerikos mokslininkai dar permažai paskaitomis bendrauja su visuomene. Amerikinė spauda vis pro pirštus težiūri į mokslin. raštus ir dažnai nustumia juos į paskutinę vietą. Geltonieji gi laikraščiai, kartais pasigavę mokslinės tiesos grūdą, taip apkapsto jį sensacijų ir blofų pelais, kad kvailina skaitytoją.

Kai kurie Amerikos universitetai paskutinėmis savaitėmis skelbė viešas, nemokams paskaitas apie atominę jėgą. Tai begaliniai svarbus dalykas asmeniui ir žmonijai. Bet amerikinė publika taip nepriauklėta moksliniams klausimams, kad mažai telankė tas paskaitas.

J. C. K.

VAISTAS NUO ŠIENLIGĖS

Kada sykį iki šešių sykių įleidžia į kraują **ethylene disulphonate** chemikalo, tatai paliuosuoja šešiems mėnesiams iki pusantrų metų nuo šienligės (hay fever) žmones, kurie kas metai jąja sirgdavo po mėnesį iki kelių mėnesių. Šį receptą atrado Kansas City, Mo., daktaras W. Merritt Ketcham ir pranešė Pietinių Valstijų Gydytojų Sąjungai.

Yra žmonių, kurie ištisus metus serga šienlige. Minimas vaistas palengvina tokiems ligą 50 iki 75 nuošimčių, bet ne visai paliuosuoja nuo šienligės.

Nelaimingas Miegamasis Kambarys

Per nelaimingus atsitikimus miegamajame kambaryje daugiau žmonių žūva, negu bet kurioj kitoj tokio pat dydžio vietoj, kaip atranda Metropolitan Gyvybės Apdraudos Kompanija. Kai kurie užsimuša virsdami, tuli per langą iškrinta, kai kurie iš lovos krisdami užsimuša; tam tikras skaičius miršta nuo vaistų, imamų geresniam miegojimui.

Pusė visų mirtinų nelaimių miegamuose kambariuose paeina iš gaisrų ir užtroškimo virtuviniu gesu. Daugelis vyrų ir moterų sudega todėl, kad gulėdami rūko ir taip užmiega. Naminėse maudyklose paslysdami, užsimuša tiek žmonių, kad susidaro 2 nuošimčiai visų mirtinųjų nelaimių vyrams ir 4 nuošimčiai moterims.

GERŲ TAISYKLIŲ ĮVALIAS, TIK MAŽAI KAS VYKDO JAS

Netikęs žmonijos draugijinis surėdymas nusižengimus pagamina, kriminalistai gi juos papildo.

Karčiais gyvenimo patyrimais ir kančiomis daug vertingų tiesų sužinota, daug gerų įstatymų parašyta. Deja, dar nėra pakankamai stipraus aparato teisingumui įvykdyti ir tuos patvarkymus pildyti.

Klasiniai pasiskirsčiusioje visuomenėje didžiuma patvarkymų yra išnaudotojų apsaugojimui, o darbininkų išnaudojimui.

Mylėk tikėjimu, tikėk mylėjimu; ko žmogus nemyli — tam jis netiki, kam žmogus netiki — to jis nemyli.

Žmogus sugalvoja, likimas sudoroja.

Dar negimė iš moters toks vyras, —būtų jis bailys, ar drąsuolis, — kuris galėtų išvengti savo likimo, — sako Homeris.

Sąžinė turi tik vieną klausimą: Ar tas teisinga?

Daugelio žmonių sąžinė yra niekas daugiau, kaip tik prisibijojimas kitų opinijos, o tatai reiškia ne sąžiningumą, bet ribotos asmenybės silpnumą.

Užmiršk tokį dalyką, kaip viltį naudingiau ir protingiau gyventi rytoj, kuomet šiandien jau per vėlu; išmintingieji gyvena vakarykščia diena.

Sąžinė pirmiausia persergsti, kaip brolis; o paskui pasmerkia, kaip teisėjas.

Iš didžiausio žiaurūno sąžinė padarė niekšišką bailį.

Kai sąžinė švari — tai ir širdis rami.

P. Krienas.

PERDAUG MOTINU MIRŠTA GIMDYDAMOS

Jungtinių Valstijų darbo departmento vaikų skyriaus daktarė Martha M. Eliot pranešė, jog dabar šioje šalyje per metus miršta 7,000 motinų begimdydamos. Jinai tvirtino, kad su geresne syeikatos priežiūra galima būtų pusiau sumažinti gimdytojų mirimų skaičių.

X-Spinduliai Plaučių Vėžiui Gydyt

Sovietų mokslininkas medikas Jakov Dillon atmeta tvirtinimus, kad X-spinduliai, girdi, beveik nieko nereiškią plaučių vėžio gydymui. Dr. Dillon sako, kad jis viso keturis iki penkių kartų daugiau leido X-spindulių, negu iki šiol priimta leisti. Visų pirma buvo X-spinduliais nufotografuota plaučiai ir sužymėta vietos, kur yra vėžio skauduliai. Paskui X-spinduliai buvo t a i k o m i į kiekvieną v i e t ą a t s k i r a i, bet ne po daug. Kai kuriems ligoniams buvo po 35 ir 40 sykių leidžiama nesmarkios X-spindulių srovės į paskirus skaudulius plaučiuose. Tuo būdu visai išgydyta 500 plaučinio vėžio ligonių iš tūkstančio.

Sudėjus visą X-spindulių kiekį, išėjo daug jų, bet kiekvienam vėžio skauduliui teko palyginti mažai.

Lewiston-Auburn, Maine

LLD 31 ir LDS 45 Kuopų Susirinkimai

Lapkričio 3 d. įvyko LLD 31 kuopos susirinkimas reikale Antrojo Demokratinių Lietuvių Suvažiavimo. Kadangi kuopa negalėjo pasiųsti delegatų, tai kuopa ir nariai pasveikino suvažiavimą su $5.50. Kuopa iš iždo paaukavo $2. Nariai po 50 c. aukavo: J. Žilinskas, A. Kaulakis, A. Apšegienė, F. Apšega, J. Šileikis, E. Krapavickienė ir J. Krapavickas.

Lapkričio 4 d. įvyko LDS 45 kuopos susirinkimas. Apart kitų reikalų kuopa taipgi svarstė kvietimą pasiųsti atstovus į Demokratinių Lietuvių Suvažiavimą. Kadangi kuopa neišgali pasiųsti delegato, tai nutarė pasveikinti su $5 ir palinkėti geriausių pasekmių. Tokiu būdu per abi šias kuopas suvažiavimo kaštų padengimui pasiųsta viso $10.50.

Aukos Lietuvos Žmonėms

Per A. ir V. Kaulakių dukters Mildos vestuves surinkta aukų paramai nuo karo nukentėjusiems Lietuvos žmonėms. Aukas rinko M. Byronas ir E. Krapavickienė. Aukavo po $2: A. V. Kaulakiai, F. A. Apšegai, E. J. Krapavickai. Po $1: A. J. Stukai, A. J. Lauciai, D. U. Vaitoniai, M. A. Byronai, J. J. Apšegai. Viso aukų surinkta $11.

Augustinas ir Justina Rudokai, Jr., aukavo baksą gana gerų drabužių.

Visos aukos pasiųstos į skiriamas vietas. Visiems aukavusiems širdingas ačiu.

Audinyčių Streikas

Lapkričio 5 d., sustreikavo sekamų kompanijų audinyčių darbininkai: Androscoggin, Bates, Hill, Continental, Libbey ir Lewiston Bleachery ir Dye Works Division. Sustreikavo dėl to, kad kompanijos atsisakė pripažinti uniją — Textile Workers Union of America, CIO.

Streikieriai, pikietuodami su obalsiu ant iškabų, atsako: "No contract, no work." Streikuoja 10,000 minėtų audinyčių darbininkų.

Streikieriai vieningai laikosi. Didžiuma darbininkų priklauso prie unijos. Androscoggin, Bates, Hill ir Continental fabrikai veik visai uždaryti. Tai prie jų mažai bėdos streikieriams pikietavime. Daugiausia pikietuoja Libbey Mill ir Bleachery, nes iš šių dviejų dirbtuvių ne visi išėjo į streiką. Daugiausia turi skebų Libbey Mill. Girdėjau, kad ir keli lietuviai tenais skebauja.

Vakarienė

Lapkričio 10 d. Lietuvos Dukterų Pašalpinės Draugystė turėjo surengus pirmą šio sezono vakarienę. Publikos prisirinko arti 200. Taipgi buvo ir maža programa, kurią išpildė mūsų gabioji geltonplaukė Arline Bikulčaitė, pradinės mokyklos mokinė. Kreditas priklauso jos tėveliams, kurie auklėja savo dukrelę puikioj lietuviškoj dvasioj,

Abelnai vakarienės nuotaika buvo puiki ir pavyzdinga. Gaspadinės, baltai pasirėdžiusios ir raudonomis gėlėmis pasidabinusios, gana vikriai patarnavo svečiams prie stalų. Po vakarienės sekė šokiai prie J. Plikavičiaus ir K. Kalvelio muzikos.

Rengėjos nuoširdžiai ačiuoja visiems į vakarienę atsilankiusiems ir parėmusiems draugystę.

A. Apšegienė

LICENSES
WHOLESALE AND RETAIL
Beer, Wine, Liquor

NOTICE is hereby given that License No. GB 10949 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 5713 — 16th Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
SAVERIO BRUNO
5713 — 16th Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. L 5073 has been issued to the undersigned to sell wine & liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 295-7 Rogers Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
SIDNEY HOLZMAN & LOUIS GERSHOWITZ (Encore Liquor Store)
295-7 Rogers Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 10918 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 6306 — 14th Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
PASQUALE BELLANTONI
6306—14th Ave., Brooklyn, N. Y.

Trumpos Žinutės iš Bridgeport, Conn.

Apšaudyta Jauna Mergina

Pereitą nedėldienio naktį, truputį po vidurnakčio, jauna mergina, Lilija M'Partlan'aitė, išlipusi iš autobuso, skubėjo į namus. Tuo tarpu, jai beeinant, privažiavo gretimai jos juodas "sedan" automobilis; išlipo kokis vyras iš automobilio, prisidengęs veidą skrybėle, ir pareiškė sekamai: "Matai, panele, štai čia yra revolveris," dar pastebėjo, kad "užsilaikytų ramiai." Po to paleido du šūviu. Vienas merginai pataikė į užpakalį, kitas į ranką. Šovikas smuko atgal į automobilį, o mergina kraujuose pasriuvusi šaukėsi artimiausių gyventojų pagalbos.

Kaimynai pašaukė policiją ir daktarą; po suteikimo pirmosios pagalbos — mergina nugabenta ligoninėn. Daktarai mano, jog operacijos keliu išėmus kulkas — mergina galėsianti pasveikti. Tačiau šiuo tarpu randasi kritiškoj padėtyj.

Ši tragedija įvyko ant Brooklawn Ave., merginai beeinant į Laurel Place, kur jinai gyvena ant kambario. Merginos tėvai yra Irlandijoj, artimi giminės — kaž kur Brooklyne. Policija pirmiausiai apklausinėjo jos buvusį vaikiną, su kuriuo jinai kiek laiko atgal dėl tam tikrų priežasčių persiskyrė.

Pakol kas šovikas nesurastas.

Nuavė Kazyriuotojams Kelines ir "Iškrapštė" Pinigus

Būrelis "frentų" pasivėlino subatos vakare pareit namo ir užtruko "draugiškai" belošiant kazyromis net iki 5-tos valandos ryto. Na ir tuomet į tą kavinę (747 Broad Str.) įsmuko trys "frentai" su revolveriais.

Rezultatai buvo tokie, kad tie "frentai" su revolveriais patvarkė visiems lošėjams nusiauti kelines, taipgi nusimaustyti žiedus ir laikrodėlius. Kai lošėjai visą savo turtą pavedė ginkluotiems "frentams" — tada lošėjai tapo suvaryti į "toiletą" ir uždaryti.

Ginkluoti "frentai" apčiupinėjo visų sudėtas ant grindų kelines — susidėjo visų pinigus, laikrodėlius ir žiedus — išvažiavo savais keliais. O lošėjai išsibriovę iš toileto pradėjo skaitliuoti, kiek kurio vertybės dingo. Ir atydžiai suskaičius, kiek kainavo žiedai, laikrodėliai ir "cash" pinigai —suma pasidarė $1,300 vertės. Ginkluotieji "frentai" pasidarė po gerą mėnesinę algą.

Brooklynietis, o vėliau buvęs bridgeportietis Jonas Kulas (Kulikauskas), vėliausiame savo laiške rašo, kad "laukiu bile dieną ar valandą apleisti Japoniją ir tikiuosi su draugais ir pažįstamais pasimatyti prieš Kalėdas." Taipgi pastebi, kad nerašytume laiškų, nes jie nepasieksią tikslo.

Smagu bus susitikti su geru draugu, kuris jau apie pora metų su viršum, kaip išvykęs į Pacifiką ir eina kariškas pareigas.

Rimtas ir geras draugas, taipgi Laisvės skaitytojas, Juozas Šilingas, pereitomis dienomis sugrįžo iš ligoninės, kur jis išbuvo apie porą savaičių. Nors dar J. Šilingas nesijaučia šimtu procentų pasveikęs, tačiau tikisi tuojaus grįžti į darbą. Linkėtina greitai būti sveikam draugui J. Šilingui.

Petras B.

Sypsenos

"Kaip Tamsta taip galėjai mane apgauti," barasi pirkėjas ant krautuvininko. "Parduodamas įtikinėjai, kad grandinėlės užteks iki amžiaus galo, o dabar tik mėnuo ir pasidabrinimas dingo."

"Čia ne apgavimas, o blogas įsitikinimas," aiškinasi pardavėjas. "Iš aš labai džiaugiuos, kad mano įsitikinimas buvo neteisingas: kai Tamsta tą grandinėlę pirkai, atrodė, kad daugiau, kaip 14 dienų negyvensi."

"Ar tavo vyras toli eina, kai jis miegodamas ima vaikštinėti?"

"Ne, visai netoli, tik į virtuvę, kur stovi pilzenas!"

"Tai tikrai nežmoniška buvo iš mano kolegos pusės sakyti Tamstai, mano miela ponia, kad Tamstos ligа yra jau senatvės pažymys," aiškina gydytojas. "Man, vis dėl to, atrodo, kad čia esama vėlybosios vaikų ligos."

MONTREAL, CANADA

Sugrįžo Draugas K. Kilikevičius iš Kariškos Tarnybos

Jo priėmimui pažangieji Montrealo lietuviai suruošė šaunią vakarienę, 25 dieną lapkričio.

Kadangi draugas K. Kilikevičius yra vienas iš Montrealo lietuvių žymus veikėjas ir visuomenininkas, su visais labai draugiškas ir visiems gero velijantis, tai visi jį labai įvertina ir gerbia. Tad ir į jo sutiktuves prisirinko didelis būrys publikos.

Buvo iššaukta visa eilė buvusių karių tarti keletą žodžių.

Baigus kariams savo kalbas, buvo pašauktas montrealiečių geras veikėjas drg. J. Vilkelis tarti keletą žodžių. Draugas J. Vilkelis jausmingais žodžiais kalbėjo, kaip išleidome mes savo karius, drauge su jais ir mūsų vadą drg. K. Kilikevičių. Ir kaip mums glosto širdį švelni džiaugsmo ugnelė, kad jis vėl sugrįžo į mūsų būrį. Baigdamas pakvietė draugą K. Kilikevičių tarti savo žodį.

Draugas K. Kilikevičius buvo užjūryj ir kovės su gaujomis hitlerininkų. Buvo sužeistas į koją. Bet, laimei, pasveiko gerai. Pilnas energijos ir pasišventimo savo idėjoms.

Įdomu mums buvo išgirsti jo kalbos, katros jau keletą metų negirdėjome. Jis puikiai kalbėjo ir kvietė draugus ir draugės statyti paminklą tiem, katrie žuvo už laisvę, už ateitį. Statyti paminklą ne aukso, ne sidabro ir ne žalvario, bet paminklą demokratijos, laisvės, už ką žuvo daug jaunųjų ugningų draugų. Išreiškęs nuoširdžią padėką publikai už jo gražų priėmimą, baigė savo kalbą.

Mirė A. Nasickas

Lapkričio 25 d. staiga mirė A. Nasickas.

Vakare draugo K. Kilikevičiaus sutiktuvėse dalyvavo ir velionis Nasickas su savo žmona ir vienturte dukrele.

Visi buvo šmagūs, juokavo ir kalbėjosi su visais velionis Nasickas ir smagus parvažiavo namo. O nakčia, apie trečią valandą pasimirė.

Velionis A. Nasickas buvo dar jaunas vyras. Turėjo mėsos krautuvę su drg. J. Laurinaičiu.

Savo staigia mirtimi sujaudino Montrealo lietuvius.

Reiškiu gilios užuojautos jo žmonai ir dukrelei. O velioniui A. Nasickui tebūnie lengva Kanados juodoji žemelė!

Aplankykime Sergančius

Jau keletas mėnesių, kaip serga O. Virbilienė. Nepamirškime ją atlankyti sunkioj ligoj.

Drg. O. Virbilienė, sveika būdama buvo darbšti draugė. Daug dirbo Montrealo lietuvių moterų Raudonojo Kryžiaus ratelyje. Tik tada sustojo dirbusi, kai daktaras uždraudė dirbti nors mažiausį darbą.

Linkiu draugei Virbilienei pasveikti ir vėl būti drauge su visais.

Palangos Birutė.

BUY VICTORY BONDS!

Dienraščio Laisvės
BAZARAS
Įvyks Washingtono Gimtadienio Šventėje.
Bus tris dienas.
VASARIO-FEBRUARY
22, 23 ir 24 Dienomis
1946
Grand Paradise Salėse
318 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.

Mūsų skaitytojai raginami remti tuos biznierius, kurie skelbiasi dienraštyje Laisvėje.

JUSTIN M.
BUYAUSKAS
MATTHEW A.
BUYAUSKAS
Laidotuvių Direktoriai
Patogus laidotuvių namas su dviem koplyčiom ir grabų parodos kambariu.
426 Lafayette Street
NEWARK, N. J.
TEL. MARKET 2-5172

Lietuviškas
Traktyrius
Didelis pasirinkimas visokių vynų ir degtinės
Geri Užkandžiai
Juozas Zeidat
Savininkas
411 Grand St. Brooklyn

Joseph Garszva
Undertaker & Embalmer
Manager
JOHN A. PAULEY
Licensed Undertaker
231 Bedford Avenue
Brooklyn 11, N. Y.
Tel. Evergreen 8-9770

Viskas puikiai sekasi čia man pas GI
Sako HELEN ALEX IŠ BAYONNE

Helen yra raštininkė Išmokėjimų Departmente. Ji yra su GI nuo balandžio 1943. Helen sako: "Aš turiu puikų bosą. Aš myliu merginas, su kuriom dirbu šiame departmente ir darbas yra įdomus. Aš gaunu vakacijas su alga ir apmokama už šventes. Viskas man išėjo gražiai pas GI."

Nusistatykite ant Stoties WAAT 10:05 PM kiekvieną vakarą, pradedant pirmadieniu ir baigiant šeštadieniu dėl GI Programos, su įvairiais margumynais.

Gaukite sau puikų pastovų darbą pas GI. Uždirbkite gerus pinigus, turėkite gerus laikus ir prisiruoškite linksmai, užtikrintai ateičiai, gražiose aplinkybėse, darbu jūs būsite pasitenkinusios.

SKATINIMO ALGOS PLANAS
VAKACIJOS SU ALGA
APMOKAMOS ŠVENTĖS
PENSIJOS PAŠALPOS
MUZIKA JUMS DIRBANT
SPORTO VEIKSMAI
PASILINKSMINIMO VEIKSMAI

SUSTATYTOJOS
Uždirba geras algas nuo pradžios
Greiti Pakilimai
MAŠINŲ OPERATORĖS
Abiem dienų ir naktų štabams
Pastovi Algų Skalė
MOKINĖS
Su 2 metų High School
Gerai apmokama mokinantis
Patyrimo nereikia nė prie vieno iš tų darbų

GENERAL INSTRUMENT CORP.
829 NEWARK AVENUE ELIZABETH, N. J.
Duokime Daugiau Negu Padėką! Pirkime Pergalės Bonus!
(284)

Maloniam palengvinimui handyk šį švarų, naują patikrintą būdą atliuosuot paprastą strėnų gėlą. Tik užšok vieną Johnson's BACK PLASTER'į ant pat skaudamos vietos. Švelnūs jo vaistai palengvs ŠILDO jum nugarą, sujudina kraujo apytaką, skaldo jo pritvinimą, lengvina skausmą. Šilta multino priedanga laiko šilimą viduj, šaltį lauke—duoda nuolatinę atramą—Jautiesi puikiai! Reikalauk TIKROJO, Johnson & Johnson pagaminto. Arčiausioj vaistinėj

Johnson's BACK PLASTER

Telef. HUmboldt 2-7964
J. J. Kaškiaučius, M. D.
530 Summer Ave. Newark, N. J.
VALANDOS: 2—4, 6—8 Sekmadieniais nėra valandų.

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)

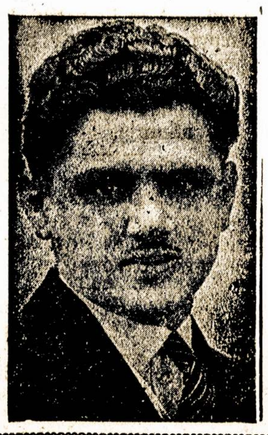

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Liūdėsio valandoj kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime modernišką patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermeninė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.
1113 Mt. Vernon St.
PHILADELPHIA, PA.
Telefonas Poplar 4110

NAMŲ SAVININKAI!
Pasimatykite Su Lietuviu Stogdengiu
VINCU KRIAUČIŪNU
Jei jūsų namui reikia naujo stogo ar jei stogas reikalauja pataisymų, Kriaučiūnas jums atliks. Jei per stogą varva, paveskite mūsų patyrusiems stogdengiams, o jie suras priežastį ir tuojau pataisys mažais kaštais.

SENUS NAMUS APDAROME ŠINGELIAIS IR JIE ATRODO KAIP NAUJI.
Stogų ar Namų šingeliavimo reikalu kreipkitės
NATIONAL ALCALA INDUSTRIES
355 Union Ave., cor. Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telefonas EVergreen 4-0753.

Lietuvių Kūro Kompanija
Nelaukite, iki jūsų anglis išsibaigs iki paskutiniam kavalkui, užsisakykite iš anksto, nes žiemą yra sunkus pristatymas anglies.
Mes taipgi aprūpiname aliejum tuos, kurie savo namuose turi Oil Burners. Kūro Reikalu prašome kreipti
Tru-Ember Fuel Co., Inc.
496 GRAND ST. BROOKLYN. N. Y.
Telefonas EVergreen 7-1661

GREEN STAR BAR & GRILL
Lietuviškas Kabaretas
Kas nori gražiai laiką praleisti pasilinksminti ir pasišokti užeinpas "Green Star Bar and Grill," nes žino, kad visados bus patenkinti.
Ateikite pasimatyti su Giviais.
GERIAUSIAS ALUS BROOKLYNE
PARĖ KIEKVIENĄ ŠEŠTADIENĮ
459 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.
(Skersai nuo Republic Teatro) Telefonas EV. 4-8698

LAISVĖS VAJUS

(Tąsa nuo 1 puslapio)

V. J. Stankus, Easton	968	ALDLD Moterų 20 kuopa, Binghamton	240
P. Bečis—F. Klaston Great Neck	853	V. J. Valley, New Britain	234
V. O. Valukas, Wilkes-Barre	792	ALDLD 145 kp., Los Angeles	218
Geo. Shimaitis, Montello	778	S. Penkauskas- P. Tamašauskas, Lawrence	212
V. Ramanauskas, Minersville	688	A. Valinčius, Pittston	208
J. Burba, So. Boston	676	A. P. Dambrauskas, Haverhill	192
ALDLD 4-tas Aps., Pittsburgh	650	J. Kazlauskas, Wethersfield	168
J. Blažonis, J. Karsonas, Lowell	632	F. Wilkas, Wilmerding	156
P. Šlajus, Chester	598	J. Lingevičius, Saginaw	148
S. Puidokas, Rumford	588	J. Rudman, New Haven	130
ALDLD 25 kp., Baltimore	558	J. Kalvelis, Bridgewater	130
C. K. Urbonas, Hudson	486	H. Žukienė, Binghamton	114
L. Pruseika, Chicago	448	A. Kupstas, E. St. Louis	104
L. Bekešienė, Rochester	388	A. Gudzin, Schenectady	78
V. Padgalskas, Mexico	384	M. Janulienė, Detroit	72
V. Ramanauskas, Minersville	372	H. Tamašauskienė, W. Roxbury	52
P. Slekaitis, Scranton	350	J. Stankevičius, Wilkes-Barre	40
J. Grybas- J. Krasauskas, Norwood	342	J. Gugas, Detroit	26
J. Simutis, Nashua	288	J. Adams, Grand Rapids	24
M. Smitrevičienė, Detroit	280		

L. Prūseika, iš Chicago, Ill., prisiuntė dvi naujas prenumeratas. Taipgi W. Brazauskas ir F. J. Repšys, iš Hartfordo pakilo punktais su nauja prenumerata, kurią prisiuntė drg. L. Žemaitienė.

Sekanti vajininkai prisiuntė prenumeratų: J. Lukoševičius iš Philadelphijos, Pa. (Pilėno talkininkas). P. Buknys pagelbėjo brooklyniečiui A. Balčiūnui, P. Paserskis pasidarbavo ALDLD 25 kp., Baltimore, Md., ir J. Stankevičius, Wilkes-Barre, Pa.

Širdingai ačiu! Laukiame daugiau žinių.

Laisvės Administracija.

BOSTON, MASS.

Mass. Moterų Sąryšio Koncertas

Sekmadienį, lapkričio 11, Mass Moterų Sąryšis atlaikė savo metinę konferenciją Bostone ir po konferencijos Municipal Salėje davė puikų koncertą. Šis koncertas publikai buvo tikra staigmenukė, nes nieks nesitikėjo, kad be žymių meno žvaigždžių, bus kas nors gero. Vienok išėjo priešingai. Nesileisiu giliai į abelną panegiriką, bet eisiu tiesiog prie grupių ir pavienių programos pildytojų apibudinimo ir įvertinimo, nes čia daug kam priklauso daug kredito, kuris turi būt atiduotas jį užsipelnijusiam.

11 metų Motiejaitukas iš Worcesterio dainuoja, pianą skambina ir eiles sako. Šis jaunuolis turi nepaprastų gabumų, naturalume išraiškos, mimikos ir jausmingumo atliekamo veiksnio. Šale savo energingų tėvelių, jis žymia dalimi yra proteguojamas draugės M. Meškienės. Jei augant ir bręstant gyvenimo apystovos, pati gamta ir mokyklų pažintys nepasuks jį į neigiamą pusę, tai tikrai galima tikėtis susilaukti jame žymaus menininko, artisto. Čia ne pro šalį atiduoti kreditas M. Meškienei už jos akyvų darbą traukiant jaunuolius prie lietuviško meno, lietuvybės abelnai ir siekimo tobulesnio gyvenimo. Worcesteriečiai yra linkę skaitliuoti Meškienės "griekus" (kurių mes visi turime), bet toli gražu nedavertina tų pliusų jos įdėto darbo į Worcesterio kultūrinio gyvenimo patobulinimą.

Sentimentališkai Bostono Harmonijos grupei apirus, pasiliko tik vyrų harmonijos kvartetas, kuris šiame koncerte pasirodė tebeturįs harmonijos. Sudainavo meistriškai ir geistina, kad jie pasilaikytų ilgą laiką.

Pirmą syk Bostono estradoje pasirodė waterburietė G. Ulinskaitė. Jaunutė ir be galo graži, taip sakant "Star in the making". Balsą turi gana aukštai pralavintą ir malonų. Jeigu seks pėdomis Anna Kaskas ir Birutos Ramoškaitės, tai su laiku pasieks lygių anoms aukštumų.

Antra solistė, vietinė Akvile Siauriutė, pastaruoju laiku matyt žymiai subrendo dainoje. Balsas malonus, apvalus ir lankstus. Bostoniečiams tikrai yra džiuginantis reiškinys.

Latvių choras po vadovyste E. Sugar, susidedantis išimtinai iš senų žmonių, sudainavo keletą dainų labai gražiai, ypatingai Blue Danube valsas visus sužavėjo. Bostoniečiai klausia vieni kitų: jeigu latvių seni veteranai gali dainuoti, tai kodėlgi mes, lietuviai, aptingome dainoje?

"Impromptu" Dzuko, žemaičio ir Zanavyko trio, Kalakutui akompanuojant, su savo komiškomis dainomis visus daug prijuokino. Abelnai koncertas buvo pasekmingas iš visų atžvilgių.

Zavis

Kada Kaimas Nemiega

GRAŽI TRIJŲ VEIKSMŲ OPERETĖ

Suvaidins Worcesterio Aido Choras, vadovybėje Josefinos Karsokienės.

J. SABALIAUSKAS, Petro rolėje — M. SUKACKIENĖ, Marytės rolėje

Aido Choras iš Worcester, Mass., vadovybėj J. Karsokienės.

Sekmadienį, Gruodžio - Dec. 9

Pradžia 2:30 val. dieną

LIETUVIŲ KLIUBO SALĖJE 227 LAWRENCE STR. HARTFORD, CONN.

Įžanga: $1.00 ir 75 centai (su taksais)

Gerbiamieji: Jau apie 5 metai, kai Hartfordo ir apylinkės lietuviai matė Worcesterio Aido Chorą vaidinant operetę GRIGUTIS. Taigi gruodžio 9 d., ir vėl turėsime progą matyti perstatant operetę KADA KAIMAS NEMIEGA, kurioje atvaizduoja Lietuvos kaimiečių gyvenimą. Šioje operetėje telpa daug gražių liaudies dainų. Worcesterio Aido Choras yra gerai išsilavinęs jas išdainuoti, tad nepraleiskite progos, pamatykite gražią operetę.

Rengia Lietuvai Pagalbos Teikimo Komitetas, vietinis skyrius
Sušelpimui nuo karo nukentėjusius žmones

Cliffside, N. J.

Vietos Žinios

Lapkričio 18-tą vietos ALD LD 77-ta kuopa turėjo labai smagų ir sekmingą pasilinksminimą — vakarienę. Žmonių buvo labai daug ir parengimas nusisekė labai gerai.

Vakarienės laiku buvo pasakyta gražių ir pamokinančių kalbų. Žymiausias kalbas pasakė draugai: P. Buknys iš Brooklyno ir A. Matulis iš Jersey City. Kalbėjo ir kiti svečiai bei vietiniai draugai.

Buvo renkamos aukos Lietuvos žmonių sušelpimui. Laike vakarienės ir po vakarienei, viso surinkta $110.50.

Už taip visais atžvilgiais pasisekusį parengimą, turime tarti didelį ačiu apylinkės lietuviams. Skaitlingas būrys brooklyniečių dalyvavo parengime. Jersey City, Elizabetho ir Hackensacko lietuviai irgi skaitlingai atsilankė.

Vakarienės suruošimui puikiai darbavosi draugės: A. Bakūnienė, S. Stasiukaitienė, K. Mažeikienė ir kiek prigelbėjo Bukaveckienė. Didelis pagyrimas priklauso šioms draugėms.

★ ★ ★

Lapkričio 14-tą, LDS 115-ta kuopa turėjo gerą susirinkimą. Apsvarstyta daug bėgančiųjų reikalų ir išrinkta delegatas į Antrąjį Demokratinių Lietuvių Suvažiavimą. Nutarta pasiųsti minėtam suvažiavimui pasveikinimą su $10 auka iš kuopos išdo dėl Lietuvos žmonių sušelpimo. Prisirašė vienas naujas narys.

Išrodo, kad šio miestelio progresyviai žmonės nors ir pamažu, bet su dideliu pasiryžimu stoja į vietos organizacinį darbą. "Vilnies" cirkuliacija šiuo laiku padidėjo trimis naujais skaitytojais. Reikia būtinai padidinti ir "Laisvės" cirkuliaciją. Prie gerų norų ir pasiryžimo, progų visuomet galima surasti.

★ ★ ★

Lietuvos žmonių sušelpimui buvo rinktos aukos 18 lapkričio. Laike vakarienės ir pasidarbavus draugėms A. Bakūnienei ir S. Stasiukaitienei pirm ir po vakarienės, viso surinkta sekamai:

Po $10: Mr ir Mrs. Geo. Stasiukaičiai ir Mr. Mrs. Chas Stephans.

Po $5: Mr. ir Mrs. S. Ruzgiai, Mr. ir Mrs. W. Petkevičiai, Mr. P. Bakūnas, Chas Derenčius, Mr. ir Mrs. J. Bakūnai, Mr. ir Mrs. F. Yučiai, J. Jurgaitis ir V. Stasiukaitis. Mrs. Šalčiunienė $4.

Po $2: K. Mažeikienė, Mr. ir Mrs. M. Liepai, Čiuberkis ir Mrs. E. Plikūnas.

Po $1: B. Makutėnienė, Mr. ir Mrs. Savage, A. Skairys, A. Stripeika, P. Vaznys, C. Briedis, P. Kapickas, A. Ališauskas, J. Ališauskas, G. Latvys, A. Dutkus, Marė Stalgaitienė, S. Ruzgis, M. Stalgaitienė, G. Zichevic, Mrs. G. Zichevic, L. Yakštis, J. Pečiulis, C. Derenčius, G. Stasiukaitis, M. Saukienė, W. Koras, G. Latvys, John Ališauskas, Marė Balas, D. Masiulevičienė, P. Pečiulienė, A. Andriukaitienė, C. Green, Chas Daniclius, Mrs. Urbanavičienė, V. Petraitienė, Mrs. Griciuvienė, Mrs. Žukauskienė ir V. Katinas.

Po 50 cent.: V. Mikutaitytė, Mrs. Kudirkienė, F. Budrionis, F. Buknys ir G. Kuraitis.

Viso kartu $110.50. Tai graži parama Lietuvos žmonėms ir reikia didžiai padėkavoti netik aukautojams, bet ir aukų rinkėjoms A. Bakūnienei ir S. Stasiukaitienei už taip uolų pasidarbavimą aukų rinkime.

K. S. Darbininkas

SET YOUR QUOTA NOW IN THE GREAT VICTORY LOAN

F. W. Shalins
(Shalinskas)
Funeral Home
84-02 Jamaica Avenue
Opposite Forest Parkway
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves
$150
Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto.
Tel. VIrginia 7-4499.

MATEUŠAS SIMONAVIČIUS
GRAŽIAI ĮRENGTA SUSIEJIMAMS ĮSTAIGA

Vietos ir importuotos degtinės ir vynai, geriausių bravorų alus ir ėlius. Kada būsite Brooklyne, užeikite susipažinti.

Patogiai ir gražiai įruoštas atskiras kambarys užėjimui grupėms. Nedėliomis atdaras nuo 1 valandos dieną iki vėlai.

426 SO. 5th STREET BROOKLYN, N. Y.
Blokas nuo Hewes St. eleveiterio stoties. Tel EVergreen 4-9508

Egzaminuojam Akis, Rašome Receptus
Nupiešiam Planus
Darome ir Pritaikome Akinius.

Drs. Stenger & Stenger
Optometristo
394-398 BROADWAY
BROOKLYN, N. Y.
Tel. ST. 2-8342

NOTARY PUBLIC

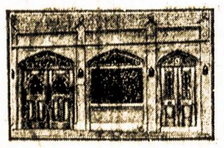

TELEPHONE STAGG 2-5043

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
LAISNIUOTAS GRABORIUS
Liūdėsio valandoj kreipkitės pas mus.
Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.
Puikiai Įrengtos Dvi Koplyčios, Duodamos Mylimiems Pašarvoti Dovanai
660 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

Jersey City, N. J.

Vestuvės

Lapkričio 25 d. apsivedė Julia Augučiutė su laivyno leitenantu Joseph Adams (Adomavičium) iš Paterson, N. J. Kadangi jaunojo tėvai yra plačiai žinomi Patersone, tai Patersonas "užkariavo" Jersey City. Svečių vestuvėse didžiuma buvo iš Patersono. Žinoma, buvo ir iš kitų kolonijų. Vestuvės atrodė lyg koks tai didelis koncertas, o ne vestuvės.

Julia Augučiutė yra J. ir T. Augučių vienatinė dukrelė. Augučiai turi ir sūnų, kuris yra vedęs ir randasi kariuomenėje. Augučiai yra mūsų LDS nariai, taip pat ir jaunoji. Jaunavedžių "pulką" sudarė du pabroliai su pamergėmis ir piršlys su svočia. Gerą įspūdį darė, tai, kad pabroliai buvo karinėse uniformose.

Augučiai turėjo sunkiai ir rūpestingai dirbti, kad prižiūrėjus tokį skaitlingą būrį svečių.

Jaunojo tėvai Adomavičiai irgi mandagūs žmonės, su kuriais teko susipažinti, maloniai ragino svečius prie vaišių.

Pasikalbėjimas

Vestuvėse teko susitikti Kinderą ir Ragauską iš Patersono. Tai seni mano pažįstami, su kuriais teko pirmiau dirbti organizacijose. Dabartiniu laiku Kindera pasilikęs mūsų judėjimui neprielankus. Iš jo kalbos pasirodo, kad jis palaiko dar vis amžinos užmirštes skloką. Tačiau diskusijose galima su Kinderu rimtai dalykus rišti. Bet rimto atsakymo nedavė į klausimą, kodėl jisai buvęs mūsų judėjime per daugelį metų ir suklaidintas vadų, pasitraukė ir dar negrįšta. Jo argumentai, tai paprasta Keleivio mali-malienė. Jam nepatinka Sovietų Sąjunga. O keli metai atgal jisai simpatizavo Sov. Sąjungai. Jam nepatinka ir Laisvės nusistatymas už Tarybinę Lietuvą. Jam vis vaizduojasi vartojama prieš Lietuvos žmones kokia tai prievarta.

Tačiau ir Kindera pripažino, kad sklokos vadas ir dabartiniu laiku Keleivio redaktorius Strazdas nėra rašėjas, bet nesuvaldomas kerštinčius. Jo kolumna Keleivyje," tai tuščias pelų maišas, ir kuomet jisai rašo, tai duoda skaitytojui suprasti, kad visi klaidingi, tik jisai vienas teisingas. Kinderai patinka drg. Pruseikos rštai.

Well, tokios diskusijos yra geras dalykas. Aš manau, drg. Kindera turėtų pamiršti pirmiau buvusius nesusipratimus, bet pažvelgti į platųjį darbininkų judėjimą ir grįžti prie pirmesnių jam arti buvusių organizacijų, dirbti jose. Laikas brangus, niekad nepervėlu klaidą pataisyti.

Taip tai rišome klausimus, diskusavome ir drg. Ragauskas tėmijo su rimta šypsena mūsų pasikalbėjimą. Klausėsi ir geras būrys kitų svečių. Pasikalbėjimas gal būtų nusitęsęs ilgiau, bet draugai Augučiai paprašė svečius prie vakarienės ir tokiu būdu mūsų pasikalbėjimą nutraukė.

Pilietis.

Gerard Myers, naujas policistas, gavo tą patį ženklą, kurį nešiojo pirmiau buvęs policistu jo tėvas, vėliau brolis. Jo tėvas pasitraukė ant pensijos, o brolis žuvo kare.

MALE and FEMALE VYRAI ir MOTERYS

MOTERYS IR JAUNI VYRAI
Kaipo Operatoriai prie Mažų Milling Mašinų, Gręžiamų Presų ir prie Stalų Darbo
PATYRIMAS NEREIKALINGAS
OLSON BROS.
MACHINE TOOL & SAW CO.
23-25 Lafayette St., Brooklyn 1, N.Y.
(1 blokas į šiaurius nuo Paramount Teatro)
Skambinkite TRiangle 5-4456
(282)

APVALYTOJAS
DIDELIAM APARTMENTINIAM NAMUI.
GERA ALGA SU KAMBARIU.
KREIPKITĖS Į SUPERINTENDENT,
3516—85TH STREET.
JACKSON HEIGHTS, L. I.
NEWTON 9-7783
(281)

APVALYTOJAI, Ofisų Būdinkuose. Nuolat, Dienomis ir Naktimis. $37.25. Matykite Mr. INGE, 59 Pine Street, New York City.
(X)

HELP WANTED—MALE REIKALINGI VYRAI

PILNAM LAIKUI
VYNIOTOJAI
PAKUOTOJAI
SANDĖLIO VYRAI
6 DIENOS — 44 VAL. SAVAITĖ
VIRŠLAIKIAI
JEI PAGEIDAUSITE
Puikiausios Darbo Sąlygos
KREIPKITĖS IŠTISĄ SAVAITĘ Į
EMPLOYMENT DEPT.
5-TOS LUBOS
Hecht's Dept. Store
53 W. 14th ST. N. Y.
(Arti 6th Ave.)
(283)

HELP WANTED—FEMALE REIKALINGOS MOTERYS

REIKIA MERGINŲ
Visokių Rūšių Darbams
Įskaitant
Sekretorystės Darbą
Nuolatinis Darbas
KREIPKITĖS
FAWCETT PUBLICATIONS
22 Putnam Ave.
Greenwich, Conn.
(286)

PARDAVINĖTOJOS PILNAM LAIKUI
6 DIENOS—44 VAL. SAVAITĖ
SPORTIŠKI DRABUŽIAI JAUNOM MERGAITĖM
MOTERIŠKOM SMULKMENOS
Laikini Kalėdiniai Darbai
PUIKIAUSIOS DARBO SĄLYGOS
Viršlaikiai Jei Pageidausite
KREIPKITĖS IŠTISĄ SAVAITĘ Į
EMPLOYMENT DEPT.
5-TOS LUBOS
Hecht's Dept. Store
53 W. 14th ST. N. Y.
(Arti 6th Ave.)
(283)

NAMŲ DARBININKĖ
MYLINTI VAIKUS.
ATSKIRAS KAMBARYS.
WINDSOR 6-1439.
(281)

VALYTOJOS, Ofisinių Namų. Nuolat. $35. Kreipkitės tarp 4 ir 5 P.M.
INGE, 59 Pine St., New York City.
(X)

PRANEŠIMAI

CALIFORNIA—ATYDA

Aš noriu važiuoti į Californiją, nereikalaudamas jokios pagalbos, nė jieškodamas darbo, bet noriu porą mėnesių pagyventi Californijoj, pasimatyti su tos valstijos lietuviais. Būsiu dėkingas, jeigu bile vienas iš mūsų draugų gyvenančių Californijoj, prisiųstų man savo antrašą, kad galėčiau susirašinėti dėl daugiau informacijų. Ačiu. Anthony J. Orlen, Glen Edith Hotel, Webster, N. Y.

New Yorko ir Apielinkės Žinios

Sveiksta

Tessei Stankevičienei, nuo 104-31 207th St., Queens Village, N. Y., buvo padaryta operacija 26-tą šio mėnesio, St. Vincent ligoninėj. Gerai sveiksta ir mano, kad už dienos kitos jau parvažiuos namo.

★ ★ ★

Kazys Kreivėnas, Lietuvių Am. Piliečių Kliubo pirmininkas, prieš porą savaičių eidamas prie namų paslydo ir buvo skaudžiai susižeidęs. Sakoma, kad pažeisti šonkauliai. Tačiau laimingai sveiksta, pereitą savaitę jau pradėjo po biskelį vaikščioti.

★ ★ ★

Mrs. V. Michelson, advokato motina, per penketą savaičių sirgo, vienok šiaip taip apsiėjo su savąja lova, be ligoninės. Pastarosiomis savaitėmis jau stipresnė.

★ ★ ★

Mrs. Hintza prieš keletą savaičių turėjo ypatingą prietikį. Ją suėmė skausmai. Pasišaukė gydytoją. Jai paliepė skubiausiai važiuoti ligoninėn. Kaip nuvažiuosi sunkiai susirgęs be tam tikro vežimo—šaukia ligoninę. Iš ten atsiuntė ambulansą. Nuvežus ligoninėn, apžiūrėjo ir išsiuntė vėl namo. Nors ir nesijautė sveika, bet turėjo važiuoti ir gydytis namie, 321 Chauncey St.. Sveiksta. Ligoninė tik išgydė kišenių nuo $50 už tą pavažinėjimą ambulansu. R.

Artkino Viršininkas Vyksta Maskvon

Nicholas Napoli, prezidentas amerikiečių firmos Artkino Pictures, užsiimančios čionai skleidimu Tarybų Sąjungos filmų, gale šios savaitės išvyksta Maskvon. Jis ten vyksta pasitarti su Tarybų Sąjungos filmininkais dėl būsimų filmų ir apžiūrėti jau pagamintąsias.

Po 4 mėn. Pirmu Kartu Ant Savų Kojų

Mrs. Betty Lou Oliver, 20 metų, sužeista Empire State Bildingo nelaimėje, pereitą antradienį pirmu kartu bandė pasivaikščioti savomis kojomis, pasiramsčiuodama kriukiais. Bellevue daktarai turį vilties, kad su laiku ji galėsianti vaikščioti ir be kriukių.

Mrs. Oliver, keltuvo operuotoja, buvo nukritus su keltuvu nuo virš 70-to aukšto į sklepą laike lėktuvo įskridimo į bildingą, liepos 28-tą.

Keisčiausia iš Keistų Nelaimė

Walter W. Leonard, Jr., 4 metų berniukas, 157 Eltingville Blvd., Eltingville, S. I., tapo užmuštas vėtros parversto medžio. Tačiau nelaimė ištiko ne medžiui virstant.

Vaiko tėvas, su kitu kaimynu, buvo nuėjęs gretimai kaiminkai padėti išvirtusį medį supjaustyti. Kada medžio beliko tik 40 pėdų kamieno, ant kelmo esančių žemių svėrimas kamieną staiga atstatė vieton. Tėvas, išsigandęs apsidairė, ir atsiminė, kad pirmiau kieme žaidusio vaiko nesimatė, bet pamislino, kad jis toliau nuėjo su kitais vaikais. Už valandos, vaikui vis nepareinant, jis pranešė policijai. Policija pirmiausia ėjo atkelti ąžuolo kelmą ir ten rado vaikutį sutrėkštą.

Ketvirtadienį parplaukė į New Yorką lėktuvnešis laivas Enterprize, bet parvežė ne lėktuvus, o 4,500 karių.

Šiandien Jūrininkų Paradas Už Parvežimą Kariškių

Visos šalies jūrininkų veiksmų dieną už parvežimą kariškių, šį pirmadienį, gruodžio 3-čią, New Yorko jūrininkai irgi nešvęs, bet veiks.

Didžiojo New Yorko portuose sustoję jūrininkai susirinks į Union Square, 16th St. ir Broadway, New Yorke, 10 val. ryto. Iš čia maršuos žemyn Broadway iki Treasury Buildingo. Ten įvyks masinis mitingas 11:45.

Tikimasi, kad minios kitų darbininkų parems jūrininkų reikalavimą vartoti visus mūsų laivus parvežti mūsų karius tuojau.

Išgelbėjo Jūrininką Viduryje Atlantiko

Tarpe grupės laivų, parvežusių kariškius, pereitą penktadienį parplaukė karinis laivas Washington su 1,584 kariais ir su nepaprasta istorija gelbėjimo žmogaus gyvasties viduryje vandenyno.

Vilnys buvusios 15 iki 20 pėdų aukščio tuo laiku, kada viena iš jų nudraskė kai kuriuos laivo įrengimus nuo denio. Grupė jūrininkų, jų tarpe Luther Oaks, 21 m., šoko įrengimus gelbėti. Bet tuo tarpu kita vilnis spėjo Oaks pasigrobti su savim. Gi plaukiantis po 23 mazgus laivas bematant buvo nutolęs. Kapitonas McInerney įsakė laivą grąžinti ir navigatoriui pavyko per kalniškas vilnis pataikyti laivą atvaryti reikiamon vieton. Oaks'ui numesta virvė, kurią jis pats dar pajėgęs ant savęs užsirišti.

Ištrauktas iš jūros Oaks jau klejojo ir atsipeikėjęs visai neatsimena, kaip jis išgelbėtas. Tik atsimena, kaip nelaimė ištiko. Atsimena, kaip patekęs jūron jis nusiavė batus, paskui kelnes. Atsimena, kad stengėsi laikytis veidu į laivą, bet per vilnis laivą matęs tik du kartu per minutę. Kaip laukęs, kad paskubėtų, nes atrodė dar labai toli, o jis jautęs, kad spėkos jį apleidžia. Atsiminęs namus, o paskui dar kartą matęs laivą ir čia jo atmintis nutrūkus.

Oaks sveikstąs. Jis buvo ne tik nušalęs, bet ir gerokai apdaužytas.

Vaikai Žuvo Gaisre

Trys Coleman Jones'ų vaikai, Martha, Shirley ir Coleman, 5, 4 ir 2 metų, užduso dūmais kilus gaisrui apartmentiniame name, 8 W. 111th St., New Yorke.

Tėvų tuo tarpu nebuvo namie. Motina buvusi išėjusi pasipirkti, tėvas pasilikęs namie. Atėjus laikui eiti darban, jis išėjęs, tikėdamasis, kad motina ne už ilgo pareis. Už kelių minutų, važinėdamas ledą po susiedijį, išgirdęs šauksmus apie gaisrą ir pamatęs, kad tai jų name. Parbėgęs, bet jau buvę per vėlu vaikus išgelbėti.

Bonai Su Roosevelto Paveikslu

Frederick W. Gehle, Pergalės Paskolos vajaus vedėjas New Yorko valstijoj, skelbia, kad jau išpirkta 70,000 bonų su Rodsevelto paveikslu. New Yorko apskritys jau perviršijęs savo kvotą Pergalės Paskolos vajuje. Kvota buvo $419,600,000. Sukėlęs $428,-997,159.

Ta suma daugiausia sukelta industrijos, prekybos ir finansų centrų, susibūrusių į Wall Strytą. Bet mažiukais, skirtais atskiriems asmenims išpirkti bonais miestas buvo išpirkęs tik 40% kvotos, o visoj valstijoj nuošimtis buvo tik 39.6.

Mažieji bonai ne taip gerai einasi. Priežasčių tam yra keleta. Vieni jau nedirba, kiti mažiau dirba, dar kiti nusivylę daug kuo.

Pasikalbėjus su žmonėmis, girdi jų pageidavimus įsigyti bonų su Roosevelto paveikslu. Žmonės jaučia, jog čia būtų ne vien tik vyriausybei paskola, bet ir lyg pagerbimas velionio prezidento. Tačiau tie bonai padaryti ne kiekvienam mažajam žmogui prieinamais, tik po $200 vertės. Ne kiekvienas išsigali už tiek boną pirktis vienu kartu.

Nors bonų vajus oficialiai tęsis tik iki gruodžio 8, vienok ir nupirksimieji iki galo metų būsią priskaitomi prie šio vajaus.

Daktaro Kūną Rado Upėj

Dr. Harry A. D. O'Connor, 50 m., pereitą trečiadienį rastas East River netoli nuo 70th St., New Yorke. D-ro žmona ir prižiūrėtojas bildingo, 139 E. 66th St., kur jis gyveno, tik dviem valandom anksčiau matę jį išeinant. Sakoma, kad jis kas rytas taip eidavęs pasivaikščioti.

Dr. neseniai buvęs atleistas iš karinės tarnybos Medikališkame Korpuse, kur jis buvo kapitonu. Buvo skaitomas žymiu operacijų daktaru. Mirties priežastis tyrinėjama. Sakoma, būk ant kūno nesimato jokių žymių, o kišeniuose rasta $90; ant rankos tebeturėjo laikrodėlį, tad nemanoma, kad kas būtų jį prigirdęs apiplėšimo tikslais.

Van Johnson ir Lana Turner scenoje smagioje komedijoje - romanse "Week-End at the Waldorf," jau arti desėtkas savaičių apsigyvenusioj Radio City Music Hall, 6th Ave. ir 50th St., New Yorke.

Padėka

Buvau pasidavus operacijai Brooklyno ligoninėj. Dėkavoju draugam ir draugėm, kas mane lankė: kas ypatiškai, kas su atvirute ir kas su linkėjimais, kuriuos Laisvės koncerte perdavė per mano draugą.

Pirmutinė mano lankytoja buvo Jankauskienė-Šleivienė. Lankė Sinkevičienė, Marytė Sinkevičiutė, Purvėnienė, d. Grubis, Šleiviai, iš Lindeno brolis ir brolienė. Liudvinaičiai su šeimyna. Jų sūnus saržentas buvo tik parvažiavęs 19 dienų atostogų. Gražiai atrodo. O kitas jų sūnus Stanley parvažiuoja namo iš Pacifico, ant Kalėdų bus namie.. Ir jų duktė Mrs. Krusis su sūneliu mane aplankė. Taipgi aplankė newarkiečiai Mr. ir Mrs. Mikioniai ir Anuškis su drauge. Ačiu visiems už lankymą ir Zonaičiam už dovanas.

Dėkoju už atvirutes draugam: Usoniam, Elizabeth; Gaškauskienei, Huntingtone; Matuliams, Jersey City; Gasparaitienei, Los Angeles, California; Mr. ir Mrs. Stulpin ir Jamisonam, Newarke.

O dabar man linksmiausia diena mano gyvenime buvo 26-ta lapkričio, kurią sugrįžo mano sūnus iš užjūrio po nesimatymo per 35 mėnesius. Parvažiavo sveikas ir linksmas, mes labai džiaugiamės. Ir velinu visoms motinoms matyt savo sūnelius sugrįžtant sveikus ir linksmus. Aš labai apgailestauju tas motinas, katrų sūneliai negrįš ar sužeisti. Apgailestauju draugus Kazakevičius.

Dobinienė

Jeigu Abejojat Turįs Vėžio Ligą

Nueikite į 132 Montague St., Brooklyne, kur randasi Informacinis Centras vėžio ligos klausimais.

Centras negydo, dargi net neegzaminuoja. Tačiau gali patarti, kur randasi atsakomingos, galinčios pagelbėti įstaigos. Mokantiems skaityti duos literatūros šiek tiek sužinoti apie tą ligą. Nemokantiems skaityti, žodžiu šį tą patars.

Įstaigon atsilankymas nieko nekainuoja, ji yra išlaikoma visuomenės lėšomis, žmonių informacijai.

Tarpe galimų gauti lapelių yra: apie vėžį tarpe moterų, tarp vyrų, kaip daktaras atranda vėžį, jaunimo pažiūros į jį, kas galima daryti apsisaugojimui nuo belaikinės mirties.

Pastarasis lapelis nurodo, kad iš 165,000 kas metai Jungtinėse Valstijose išmirštančių nuo vėžio žmonių, 55,-000 galima būtų išgelbėti — tai yra, jie patys būtų galėję išsigelbėti, jeigu bent ką būtų nusimanę apie tą ligą ir laiku veikę.

DANTŲ GYDYTOJAS
Dr. A. PETRIKA
221 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-6868
VALANDOS: 9—12 ryte, 1— 8 vakare
Penktadieniais uždaryta

CHARLES
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
ANTANAS LEIMONAS,
Naujas Savininkas
306 UNION AVENUE
Tarpe Ten Eyck ir Maujer Sts.
BROOKLYN 6, N. Y.
GERAI PATYRĘ BARBERIAI

Scena iš linksmos filmos "Dolly Sisters," rodomos Roxy Teatre, 7th Ave. ir 50th St., New Yorke. Žvaigždėse Betty Grable, June Haver ir John Payne.

Susilaukėm Žiemos

Balta, graži žiema šiemet atkeliavo į New Yorką veik visu mėnesiu anksčiau. Naktį iš 29 į 30-tą lapkričio storokai pasnigo ir dieną snaigės tebelakstė. Sniegas atėjo po poros dienų vėsulingo-lietingo oro. Brooklyniečiai džiaugiasi, kad gamta tokio šposo neiškirto savaite anksčiau, kada reikėjo važiuoti į Demokratinių Lietuvių Suvažiavimą, Pittsburghe.

Per Jauną Nuotaką Atėmė nuo Vyro

Taksiko vairuotojas Mjchael Brocato, 36 m., buvo prisivilioję sau gražią mergelę. Ir ne juokais viliojo, skubiausia ją vedė. Bet nuotakos, 16 metų amžiaus Velmos Sperling, mama parokavo, kad duktė per jauna eiti už vyro. Areštuodino abu ir pareiškė nei dukters nebepriimsianti pas save.

Ar romansas pasibaigė, dar nežinia, bet vedybinis gyvenimas tikrai pasibaigė. Jį sulaikė po $1,500 kaucija kvotimui ir uždraudė matyti nuotaką. O ją nuvedė jaunų suklydėlių įstaigon.

SUSIRINKIMAI

BROOKLYN, N. Y.

Lietuvių Komunistų Kliubo svarbus susirinkimas įvyks gruod. 4-tos vakaro 8 val., šį antradienį, 419 Lorimer St. Girdėsim raportus iš suvažiavimo ir iš komunistų veteranų konferencijos, taipgi kiti reikalai. Atsiveskite ir draugus. — Valdyba. (281-282)

BROOKLYN
LABOR LYCEUM
DARBININKŲ ĮSTAIGA
SALĖS dėl Balių, Koncertų, Bankietų, Vestuvių, Susirinkimų ir t.t.. Puikus stelčius su naujausiais įtaisymais.
KETURIOS BOLIŲ ALLEYS
Kainos Prieinamos
949-959 Willoughby Ave.
Tel. STagg 2-3842

Dr. Chas. Dumay
241 PENN ST.
(Tarpe Harrison ir Marcy Aves.)
B'KLYN, N. Y.
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais, Trečiadieniais, Penktadieniais 2-4 P. M., 6-8 P. M.
Vaikų ligų specialistas nuo 1908
Tel. EVergreen 4-0038

Fotografas
Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių. Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokio pageidaujama. Taipogi atmaliavoju įvairiom spalvom.

JONAS STOKES
512 Marion St., Brooklyn,
Kampas Broadway ir Stone Ave. prie Chauncey St., Broadway Line
Tel. GLenmore 5-6191

Filmos-Teatrai

Paramount, Roxy, Strand ir Capitol Teatrai, kooperuojant teatrališkoms žvaigždėms, duos programą gruodžio 3-čios vakarą, Gardene. Dalyvaus: Fred Waring, Ruth Hussey, Ralph Bellamy, Gertrude Niessen, Hazel Scott, Music Hall Rockettes, Lucy Monroe, Jimmy Dorsey su jo orkestra, Beatrice Kay, Marion Hutton. Įžanga nemokama ten ar Broadway teatruose pirksiantiems Pergalės Bonus.

Teatrininkai tuo būdu tikisi išparduoti bonų už 8 milionus dolerių.

ŠILTI DRABUŽIAI BAISIAI REIKALINGI LIETUVOJE

Didžiuliai Žieminių Drabužių Kiekiai Gaunami pas Žymų Verslininką

NEW YORK. Ateinanti žiema, pagal oro žinovų pranešimus, bus labai šalta ir slunki. Nelaimingiems jūsų giminėms ir draugams būtinai reikia pagalbos dabar. Pirkite jiems šiltus drabužius ir kitus dėvėjimo dalykus ir kuo greičiausiai siųskite į Europą.

Mr. Henry Modell, prezidentas garsiosios krautuvių virtinės New Yorke, praneša, kad jis yra pasiruošęs patarnauti Lietuvos žmonių reikalui kailiais, pamuštais bruslotais, švarkais, batais ir kepurėmis; vilnoniais sveteriais miegamaisiais maišais, vandens neperleidžiančių drabužių eilutėmis; medvilnės ir vilnų kojinėmis; guminiais avalais, odos batais ir čeverykais, odiniais švarkais ir įvairiais šiltais viršutiniais drabužiais... Visa tai nebrangiomis kainomis. Pirkite greitai, kad galima būtų pristatyti iki Kalėdų. Modell's Overseas Krautuvė, 198 Broadway ir 243 W. 42nd , New York City. Atdara iki 10 P. M.

(Adv.)

ANKSTYVAS PAUKŠTIS SURANDA SLIEKĄ
PRADĖKITE ANKSTI
Kalėdinį Šapinimą Pas
SABLE & MOSKOWITZ
GRAND STREET EXTENSION
WINE AND LIQUOR STORE
176 GRAND ST. EXTENSION
BROOKLYN, N. Y.
Didelis Pasirinkimas Įvairių Skonių
Wines, Whiskies, Cordials, Rum & Brandies
Specialiai Wines, Rum & Vermouth

LITUANICA SQUARE RESTAURANT
STANLEY RUTKŪNAS
SAVININKAS
Puikiausia Lietuvių Restauracija Brooklyne
PAUKŠTIENOS PIETŪS ANTRADIENIAIS
Kiekvieną dieną yra didelis pasirinkimas visokių valgių.
Atdara kas dieną ir naktį apart sekmadienių.
282 UNION AVE. BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9612

Persodinam Deimantus jums belaukiant.
Turime ekspertus taisymui laikrodžių ir laikrodėlių.
Mes turime įvairių rūšių laikrodėlių:
Bulova, Benrus, Gruen, Longines, Jules, Jurgensen.
ROBERT LIPTON, Jeweler
701 Grand St. Brooklyn, N. Y.
Tel. ST. 2-2173 ATDARA VAKARAIS